VÄKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

THE PIONEER

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

Tiistaina, lokakuun 30 p. — Tuesday, October 30 ORGAN OF THE F.A.L.D. — UNITED PRESSIN UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SATURDAY & SUNDAY — EST. 1905 52:n vuosikerta - Volume LII — No. 212 — 1956

Keski-Idän tapahtumat kenties pakottavat kongressin koolle

ISRAELIN TUNKEUTUMINEN EGYPTIIN AIHEUTTI SEN, ETTÄ ASIA MENEE YK:n TURVALLISUUSNEUVOSTOLLE

WASHINGTON — Pres. Eisenhowerilla oli eilen illalla hätätilannekonferenssi Israelin asevoimien Egyptiin tunkeutumisen takia ja Valkoisen talon lausunnossa sanottiin mm: "Me kunnioitamme lupaustamme" auttaa ketä tahansa hyökkäyksen kohteeksi joutunutta Keski-Idässä.

Valkoisen talon lausunnossa sanottiin myöskin, että Yhdysvallat esittää koko jutun YK:n turvallisuusneuvostolle tänä aamuna. Valtiosihteeri Dulles on jo toiminut tämän toimenpiteen eteen. Lausunnossa myöskin mainittiin, että jos tilanne vaatii, presidentti kutsuu kongressin ylimääräiseen istuntoon.

Valtuutettu lausunto

Valkoisen talon uutissihteeri James C. Hagerty esitti lausunnon sanasta sanaan lehtimiehille Valkoisessa talossa. Kun hän ehti lauseeseen: "Me kunnioitamme lupaustamme", yksi reporttereista keskeytti ja kysyi, oliko se presidentin omilla sanoilla lausuttu julki — ja oliko kokonaisuudessaan Eisenhowerin tai Hagertyn?

Uutissihteeri sano ivastauksessaan, että lausunto esitetään hänen nimissään, eikä pesidentin. Muutamia minuutteja myöhemmin Hagerty sanoi, että Eisenhower oli jo etukäteen "valtuuttanut" koko lausunnon esitettäväksi niin kuin se oli kirjoitettu.

Lupaus auttaa ketä tahansa hyökkäyksen uhria Keski-Idässä sisältyy Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan vuoden 1950 toukokuun 25 pnä annettuun julistukseen.

Hagerty esitti Eisenhowerin puolesta lausunnon Valkoisessa talossa noin 100 reportterille:

"Presidentti huomautti Yhdysvaltain tämän ja edellisen hallituksen tehneen lupauksen auttaa ketä tahansa hyökkäyksen uhria Keski-Idässä. Me kunnioitamme lupaustamme.

"Yhdysvallat on ollut neuvotteluissa Britannian ja Ranskan hallitusten kanssa, jotka olivat osallisia kolmen hallituksen julistukseen v. 1950, ja Yhdysvallat on harkinnut tämän julistuksen perusteella, että tilanne on esitettävä Yhdistyneille Kansakunnille huomen (tiistain) aamuna.

"Kysymyksestä kutsuuko ja koska presidentti kongressin ylimääräiseen istuntoon päätetään siinä valossa, miten tilanne kehittyy."

Valkoisen talon konferenssiin, mikä kesti puolitoista tuntia, osallistuivat presidentin lisäksi valtiosihteeri Dulles, puolustussihteeri Wilson, tiedoitustoimiston keskuksen johtaja Allen W. Dulles ja yhteisen esikunnan puheenjohtaja amiraali Arthur W. Radford sekä toisia virkailijoita.

Loogillinen teko

Valtiosihteeri Dulles ryhtyi heti toimenpiteisiin ja esitti, että Britannia ja Ranskakin yhtyvät samaan toimintaan.

Sen. George (d. Ga.) sanoo tilanteen ehkä pakottavan kongressin ylimääräiseen istuntoon, mutta sen. Langer (r. ND.) sanoi eilen illalla, että hänestä ei ole tarpeellista kutsua kongressia koolle, ellei "mitään vakavampaa kehity."

Molemmat senaattorit, George ja Langer, sanoivat YK:n puoleen kääntymisen loogilliseksi askeleeksi. Sen. George on senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja ja sai hän niinkuin sen. Langer ja sen. Fulbright (d. Ark.) lyhyen selostuksen Dullesilta tilanteesta eilen iltapäivällä.

Näyttää sodalta

Pakistanin suurlähettiläs Mohammed Ali tiedoitti Dullesin kanssa olleen neuvottelun jälkeen, että Israelin asevoimien tiedoitettu tunkeutuminen Egyptiin "kaikista päittäen näyttää lähestyvän" täysimittaista vihollisuutta Egyptin ja Israelin välillä. Ali esiintyi neljän Bagdadin paktin diplomaatin edustajana, jotka olivat Dullesin kanssa neuvottelussa eilen illalla Keski-Idän tapahtumista.

Puhuen omasta puolestaan yhdestä kohdasta, hän sanoi että "ensi katsahduksella minusta näyttää kuin Israeli olisi tässä tapauksessa hyökkääjä", ja esitti että asia olisi esitettävä YK:lle heti.

Pakistan, Iraki, Irani ja Turkki, sanoi Ali, "ovat suuresti huolestuneita" asiain nykyisestä tilanteesta. "Tilanne on äkkiä muuttunut erittäin räjähteleväksi", sanoi Ali.

Kaikki neljä hallitustensa diplomaattia "tarjoutuivat auttamaan millä tavalla vain voivat rauhan ja normaalitilanteen palauttamiseksi alueella."

Britanniaa edusti neuvotteluissa J. E. Coulson ja Ranskaa Charles Lucet. Kumpanenkin toimivat väliaikaisina suurlähettiläinä.

OTTAWA — Canada harkitsee uudelleen Israelista saamansa suihkutaistelukonetilauksen täyttämistä. Israel tilasi Canadasta 24 tällaista konetta, mutta nyt tapahtunut hyökkäys Egyptin alueelle antaa aiheen harkita kauppaa.

Katsaus osoittanut, että Aswamin pato ei olisi kohottanut Egyptin elintasoa

WASHINGTON — Esitetty Aswanin pato ei olisi voinut kohottaa Egyptin nykyistä "säälittävää" elintasoa ja muutenkin on "epävarma taloudelliselta pohjalta", sanottiin yksityisessä katsauksessa, jonka oli toimittanut Public Affairs Institute. Tutkimuksen mukaan $1,350,000,000 maksavan padon rakentamisesta tuskin tulee mitään Egyptin pres. Gamal Abdel Nasserin "militaristisen, rahataloudellisen ja poliittisen seikkailun takia."

Mutta katsauksessa arvosteltiin myöskin valtiosihteeri Dullesia Nasserin tarkoitusten "väärinarvioimisesta" ja siitä "pikaisesta ja jyrkästä" tavasta, jolla tiedoitti Amerikan peruuttavan tarjouksensa auttaa Niilinjoen suuren padon rakentamisessa. Sen lisäksi sanottiin, että Yhdysvaltain tarjous oli ensiksikin "harhaanjohdettu" sen mahdollisesta vaikutuksesta Egyptin talouteen. Tarjouksen peruuttaminen antoi sysäyksen Nasserin Suezin kanavan kansallistuttamiselle, sillä Egyptin johtaja sanoi kanavamaksujen varaavan rahat padon rakennuttamiselle.

Katsauksen teki Public Affairs Instituteille, puolueettomalle tutkimusryhmälle Morris Llewellyn Cooke, joka aikoinaan toimi Trumanin vesivarastoja tutkivassa valiokunnassa puheenjohtajana. Hänen tutkimuksensa julkaistiin 28 sivua käsittävässä lentolehtisessä, jossa tuotiin esille myöskin lausuntoja tähän saakka julkaisemattomasta Maailmanpankin muistiosta ja raportista, jonka olisi pitänyt osallistua Aswanin suunnitelman rahoittamiseen.

Tutkimuksen johtopäätöksinä esitettiin mm. seuraavaa:

1 — "Suunniteltu $1,350,000,000 korkea pato ei totta puhuen kohottaisi Egyptin kansan nykyistä alhaista elintasoa" yksinkertaisesti sen takia, että viljelyskelpoinen maa, sähkövoima ja tulot eivät riittäisi lisääntyvän asutuksen takia, mikä on laskettu 61 prosentiksi vuoteen 1975 mennessä.

2 — "Työn tavattomat kustannukset asettaisi asutukselle vuosikymmenoksi ankarat ajat, jona aikana ei voitaisi mitenkään täyttää tarpeellisia ja kipeitä yhteiskunnallisia parannuksia eikä teollisuuden laajentamista."

3 — "Korkean padon rakentaminen toisi mukanaan tuhoisan inflaation, ellei Egyptin hallitus olisi halukas ja kykenevä panemaan voimaan tiukat kontrollit maan taloudelle. Tätä Nasserin hallitus ei näytä olevan kykenevä eikä halukas tekemään."

Siinä sanottiin "kaikkein huomattavimpana olevan sen seikan, että Nasser on lamauttanut Egyptin talouden" sotilaallisen kulutuksen kautta, "että näyttää mahdottomalta Egyptille, olipa sillä tai ei Suezin kanavan tulot, kohottaa rahallisia tuloja, mitkä olisi tarpeelliset padon valmistamiseen."

Katsaus suosittelee uuden ja paremman tutkimuksen toimittamista Niilijoen suhteen. Mutta se vaatisi "useamman maan erikoissuunnitelman" kehittää joki kaikille niille maille, joitten läpi se virtaa. "Niili on alueellinen joki", sanottiin katsauksessa. "Se olisi kehitettävä myöskin alueelliselle perustalle."

Moskova selittää näkökantojaan

Pitää Länsi-Saksan aseistuksen "suurena vaarana Euroopalle"

MOSKOVA — Moskova, jolle lähetettiin lokak. 10 pnä länsivaltojen nootit, joissa painostettiin Saksan yhdistämistä, painostaa nyt vastauksekseen katsottavassa nootissaan länsivaltojen "uudelleen yhteistoimintaan" ryhtymistä Itä- ja L-Saksan yhdistämiseksi.

Aikaisemmin viime viikolla Moskova lähetti nootin L-Saksalle sanoen, että yhdistäminen on tehtävissä ainoastaan Itä- ja Länsi-Saksan kesken. (L-Saksa ei ole tunnustanut Itä-Saksan kommunistihallitusta ja luonnollisesti hylkäsi Moskovan nootin.)

Suuri vaara . . .

Nootissaan Moskova julistaa Länsi-Saksan aseistuksen "vaaraksi ja vakavaksi uhkaksi Euroopalle ja esteeksi yhtenäisen Saksan luomiselle rauhalliseksi, demokraattiseksi maaksi".

Mutta sanoopa lisäksi kansainväliset oikeudet "tallatun jalkoihin" Länsi-Saksassa, sekä miten Länsi-Saksan hallituksen ohjelma osoittautuu uhkaksi jolla on vaaralliset seuraukset.

Ja sitten painostaa, että "ainoa tie" yhdistämiskysymyksen ratkaisemiseksi ja näiden "kahden saksalaisen valtion" lähestyminen toinen toisiaan on "keskinäisessä ymmärtämyksessä".

Tähän "yhteistoimintaan" Moskovassa ollaan valmiita ja toivotaan, että Yhdysvallat, Britannia ja Ranska tekisivät samoin.

Vapautettu kardinali puhuu Puolalle

VARSOVA, lokak. 29 p. — Sadat katolilaiset ottivat laulaen ja ilosta huudellen vastaan kardinaali Wyszynskin hänen tultuaan ensi kerran yleisön nähtäväksi vankeudesta päässynsä jälkeen.

Joukko hiljeni kardinaalin ruvettua puhumaan asuntonsa verannalta.

Hän sanoi: "Nyt me olemme varmat voitostamme, työskennelkäämme siis rauhan hyväksi maassamme, sillä rauna yksin takaa meille vapauden."

Hän saapui Varsovaan eilisiltana monasterystä, jossa hän on ollut vankina syyskuusta 1953 lähtien. Hän sai kuulla, että kenr. Spyscjalski, vankilassa ollut titolainen, on puolustusministeri. Radio tiedoitti Rokossovskyn menneen jonnekin, ehkä Moskovaan. Tilanne on muuttunut. Kansa hengittää vapaammin.

Unkarilaisia tähtiurheilijoita kaatui

LONTOO — Josef Czermak ja Gaabor Benedek, kaksi Unkarin kultamitalimiestä, on kaatunut äskeisissä tappeluissa venäläisiä vastaan Unkarissa. Czerman voitti moukarinheiton Helsingin kisoissa 1952 lennättämällä moukun 197 jalan 11¾ tuuman päähän. Benedek voitti viisiottelun Chilessä 1953 ja tuli toiseksi Helsingin olympialaisissa.

Kobalttipommia ei ole olemassa

WASHINGTON — Puolustussihteeri Charles Wilson on sanonut puheen "kobalttipommista", josta Adlai Stevenson on puheessaan maininnut, olevan vain "tuulesta temmattua" ja ettei "sellaista ole olemassakaan eikä myöskään piirustusluonnoksena-kaan."

Wilson sanoi haastattelussa, ettei ole mitään "vakavaa tarkoitusta kokeilla sellaisella pommilla." Kun tiedusteltiin, haluaako puolustusvirasto räjäyttää yhtään isompaa pommia kuin 20-megatonin vetypommi, oli Wilsonin vastaus: "Ei, sellaista suunnitelmaa ei ole."

Adlai väittänyt Iken kiertäneen totuuksia

BOSTON — Adlai Stevenson puhuessaan täällä kaupungin vanhassa Mechanic Hallissa eilen illalla, väitti että Israelin tunkeutuminen Egyptiin todistaa hänen väitteensä, että Eisenhowerin hallitus ei ole onnistunut kertomaan "täyttä totuutta" maailman tilanteesta Amerikan kansalle.

Puhuessaan 8,000 nousevalle kuulijakunnalle demokraattien järjestämässä tilaisuudessa demokraattien presidenttiehdokas vakuutti:

"Hallitus Washingtonissa on vakuuttanut meille kaiken olevan hyvin maailmassa, rauha on kaikkialla, on myöskin — niin kuin presidentti muutama päiviä sitten vakuutti — hyviä uutisia myöskin Keski-Idästä. Tällaiset vakuutukset — niin kuin nykyiset uutiset vahvistavat — ovat surullista kyllä olleet vähemmän kuin totta."

Sitten Stevenson jatkoi melkein vanhaa latua, toistaen asioita, joista on puhunut aikaisemmin, mutta asettaen monet seikat viimeisten tapahtumien valoon. Oli joutunut aikaisemmin kirjoittamansa puheen muuttamaan päivän tapahtumien mukaisesti.

Nixonin postikorttikampanja tutkittava

PROVIDENCE, R. I. — Senaattori Green (d. RI.) on vaatinut tutkittavaksi varapres. Nixonin postittamat postikortit, joista joitakin on tullut liittohallituksen työläisille täälläkin. Green sanoi Nixonin pyytäneen postikortin saajan osallistumaan kotjukirje- ja puhelin-kampanjaan republikaanien kansallisten ehdokkaiden puolesta. Tämä Greenin mielestä on rikkomus Hatch-lakia vastaan ja on sen johdosta lähettänyt sähkeet sivilipalvelukomission puheenjohtaja Philip Youngille, sen. Albert Gorelle, senaatin vaalivaliokunnan alikomitean puheenjohtajalle ja senaatin posti- ja sivilipalveluvaliokunnan puheenjohtajalle, sen. Olin D. Johnstonille.

Green sanoi postikorttien esittäneen: "Hyvä työläistoveri. Haluaisitko auttaa näitä vaaleja voittoon? Silloin tee seuraava lupaus; — 1 Minä äänestän tiistaina marraskuun 6 pnä. 2 — Minä äänestän pres. Eisenhowerin ja republikaanien listaa. — 3 Minä kopioin tarkalleen tämän postikortin tekstin ja lähetän viidelle ystävälleni omalle allekirjoituksellani varattuna ja kehoitan äänestämään vielä puhelimella vaalipäivän aattona. — Parhain toivomuksin, Dick Nixon."

Rhode Islandin vanhempi senaattori pyysi Youngin toimittamaan "täydellisen ja pikaisen tutkimuksen" tämän johdosta ja päättämään sen laillisuudesta.

Mainessa ammuttu metsästäjä

BROWNVILLE JCT., Me. — Viiden lapsen isä Trentonista, N. J. ammuttiin kuoliaaksi viime viikon perjantaina — ollen ensimmäinen ihmisuhri Mainen valtion peuranmetsästyskaudella. Surmansa saanut oli 34 vuoden ikäinen George Lup, jonka kuoleman aiheuttajana oli päävaltimon katkaissut 30.6 kiväärin kuula. Miltä suunnalta surman aiheuttanut kuula oli tullut, siitä ei voita päättää.

Riistavartija sai seuraavan selostuksen Frederick E. Wendzelilta, yhdeltä metsästystoverilta: Hän, Lup, Albert Lombardo ja Francis Carbolla metsästivät yhdessä. Wendzel sanoi ampuneensa kerran, arvelunsa mukaan peuraa. Yksi toisista miehistä ampui viisi kertaa, joista yksi tappoi peuran. Kun peura oli puhdistettu, miehet kutsuivat Lupia, mutta kun häneltä ei tullut vastausta, menivät katsomaan ja löysivät hänet kuolleena lähellä olevalta aukeamalta. Yksi samaan ryhmään kuuluvista metsästäjistä, Edward Connolly, oli jäänyt kämppään. Kaikki viisi miestä olivat Trentonista, N. J.

POLIITTINEN ILMOITUS POLIITTINEN ILMOITUS

VALITKAA
JOSEPH H.
ELLINWOOD
to
WORCESTER COUNTY
Commissioner
Liikemies — Veteraani
Joseph H. Ellinwood,
91 Starrett Ave., Athol, Mass.

Israelin panssarijoukot lähellä Suezin kanavaa

Pelko sodan syttymisestä levinnyt kaikkialla maailmassa

Ampumisia ei ole tapahtunut sanotaan Kairosta tulleesta tiedoituksesta. Tarkoitus hävittää Egyptin hyökkäysjoukot Sinain tasangolta

JERUSALEM, lokak. 30 p. — Israelin panssarijoukot ovat tunkeutuneet syvälle Egyptin alueelle poikki Sinain erämaan, ollen saadun tiedon mukaan vain 18 mailin etäisyydessä Suezista.

Tämän mukaan joukot ovat tunkeutuneet 120 mailin syvyyteen Egyptin puolelle.

Pelko sodan syttymisestä on herännyt kaikkialla maailmassa. Egyptin joukot ovat manöövereillä Sinain tasangolla. Joukkojen taisteluvahvuudesta ei ole tietoa.

Israelilaisten joukkojen ensimmäinen pysähdys tapahtui 70 mailin etäisyydessä Suezin kanavasta, mikä jo silloin todettiin tarkoittavan jotakin suurempaa kuin pistäytymistä vieraalle kamaralle.

Egyptin armeija on varmistanut tiedon israelilaisten hyökkäyksestä, mutta ampumista ei ollut tapahtunut puoleen yöhön mennessä tiistaita vasten.

Israelin sotilasjohto sanoo tarkoitukseksi hävittää egyptiläisten hyökkäysasemat ja joukot Sinain alueelta. Israelin joukot eivät palaa takaisin, kuten on laita tehdessä pieniä sota- tai ryöstöretkiä.

Kysymykseen, onko aikomus vallata Suezin kanava, jonka Nasser otti egyptiläisten huostaan viime heinäkuussa, vastasi Israelin armeijan edustaja: "En tiedä."

Tieto yllättävä

Tieto Israelin joukkojen menosta näin syvälle Egyptin alueelle saapui yllättävänä yleensä israelilaisille.

Uutisen saapuessa Jerusalemin kadut olivat lähes tyhjiä. Nuoret miehet oli joko kutsuttu olemaan valmiina, tai odottivat sellaista käskyä. Siviiliväki pysyi kotosalla odottaen tilanteen kehitystä radion ääressä.

Myöhään yöllä ilmatorjuntajoukot olivat valppaina, ja kyppäräpäiset poliisit liikkuivat tyhjillä kaduilla. Ulkoministeriö sanoi armeijan ryhtyneen "tarpeenvaatimiin toimenpiteisiin Egyptin hyökkäysjoukkojen hävittämiseksi Sinain niemimaalta".

Ulkoministeriö myös tuomitsi Nasserin ohjelman, joka pyrkii "maanalaisuuteen ja imperialistiseen ekspansionismiin" Keski-Idässä ja Pohjois-Afrikassa.

Hyökkäyksen kohde

Ensimmäiseksi hyökkäyksen kohteeksi mainitaan Ras El Naqueb, Egyptin linnoitusasema seitsemän mailia pohjoiseen Aqabalahden perukasta. Sotilashenkilöt sanovat, että sen tuhoaminen vapauttaa lahden pohjukassa sijaitsevan Israelin eteläisimmän, Elath-nimisen asemapaikan pelosta joutua egyptiläisten hyökkäyksen kohteeksi.

Menon Egyptin puolelle Israelin sotilasjohtajat sanovat johtuvan Egyptin joukkojen hyökkäyksistä maalla ja merellä Israelin meriliikennettä ja maitse käytyä liikennettä vastaan. Egypti on pitkät ajat koettanut estää Israelin laivojen ja Israeliin menevien muidenkin maiden laivojen liikkumista, jopa kieltänyt viiden vuoden ajan Israelin laivojen kulun Suezin kanavassa.

Britannia asettuu eteen

LONTOO, lokak. 30 p. — Uutinen varhain tänä aamuna kertoo Britannian valmeudesta estämään Israelin joukkojen etenemisen Egyptiin, jos tullaan varmoiksi siitä, että kysymyksessä on sotainen hyökkäys Egyptin alueelle.

Britannia on tilalsuudessa hyökkäämään Israelia tai mitä tahansa hyökkääjää vastaan Keski-Idässä vuorokauden sisällä ilmasta, maalta ja mereltä. Tähän sitäpaitsi velvoittaa amerikkalais-brittiläis-ranskalainen deklaratio vuodelta 1950, koskeva rauhan valvontaa Keski-Idässä. Tämä deklaratio sitoo nämä kolme Suurta viipymättä "ryhtymään toimeen ilman YK:n valtuuksia", eikä eroitusta tee se, onko hyökkääjä Israel taikka jokin arabimaa, kunhan kysymyksessä vain on ryhtyminen rauhan valvontaan Keski-Idässä.

Jättää valtioille ennakkoluulojen poistamisen

RICHMOND, Va. — Pres. Eisenhower kiertäessään vaalitalstelussa etelässä kehoitti jättämään "valtioille ja paikallisille hallituksille" ennakkoluulojen poistamisen rotukysymyksessä.

Miamin lentoasemalla hän sanoi kuulijakunnalleen olevansa vakuutettu, että tasapuolisuuden saavutus kohti mahdollisuuksia ja lain edessä "'opullisesti saavutetaan paremmin ihmisten sydämissä kuin lainlaadinnan saleissa."

Hän sai hyvin vähäisen mielenilmauksen sanoessaan, että "täytyy olla järkiperäinen ymmärrys esillä olleisiin ihmistekoihin ja tunteisiin, jos aiomme kulkea eteenpäin jatkuvasti asioissa mieluummin kuin teksimme poliittisia lupauksia, joita ei koskaan ole aiottu pitää."

Kansalaisoikeuksien suhteen huomautti, että hän on yrittänyt tuoda esille "järkevän toiminnan ja hyvän arvostelun velvollisuuksien täyttämisessä."

Eisenhower puhui tällä matkallaan Miamin jälkeen vielä Jacksonvillessä, Fla. ja Richmondissa, Va.

Nehrun näkemyksiä Euroopasta

NEW DELHI — Pääministeri Nehru sanoo "nationalismin nostaneen päätään Euroopassa" kommunistien hallitsemalla alueella. Hän huomauttaa omalle kongressipuolueelleen, jolla on päämääränä huoltohallituksen voimaansaatto, että sen on varottava askeeitaan. Hän on kehoittanus puolueensa työläisten painamaan mieleensä tapahtumia Puolassa ja Unkarissa esimerkkeinä siitä, että "voimakkaatkin varustukset voidaan repiä irralleen". Nehrun sanat ymmärretään neuvoksi, että puolueen on pyrittävä rakentamaan tukeksen yleinen kansan kannatus

Unkarin armeijalla valta, venäläiset pois Budapestistä

Venäläisten kasarmi tyhjennetty myös Gyorissa. Kapinalliset syyttävät Nagya petoksesta

WIEN, lokak. 29 p. — Unkarin armeija tiedoittaa venäläisten joukkojen olevan parhaillaan poismenossa Budapestistä. Unkarin varsinaisen armeijan sotilaat asettuvat heidän tilalleen Budapestin eteläisessä osassa, jossa ovat suuret tuotantolaitokset.

Hallituksen tiedoitus kapinallisten aseiden luovutuksesta venäläisten poislähdettyä osottautuu perättömäksi. Kapinalliset eivät ole suostuneet siihen. Kapinalliset ovat aseissaan ja taistelevat edelleen muualla Unkarissa.

Nagyn hallitus horjuu. Se koettaa epätoivoisesti palauttaa järjestystä ja päästä maan kontrolliin. Gyorin radiossa syytettiin, että Nagy on kommunistien asiamies. Kapinallisten kehoitettiin pitämään aseensa ja asemansa Budapestissä eikä luovuttamaan "saavuttamaansa vapauttaan" Nagylle.

Tärkein voitettu

Szabad Nep, kompuolueen virallinen lehti, julkaisi kapinallisten julkilausuman. Siinä sanotaan:

"Sankarimainen Unkarin kansan vapaustaistelu on saavuttanut ensimmäisen voittonsa. Niinkuin olette kuulleet radiosta, pääministeri Nagy on luvannut täyttää meidän päävaatimuksemme, hajoittaa poliittisen salapoliisin ja toimittaa venäläiset joukot pois Budapestistä."

Lehti myös vetää tilille Moskovan Pravdan siitä, että se koettaa langettaa syyn kapinaannoususta "Englannin ja Amerikan imperialistien kiihotuksen" tilille. Lehti julistaa sen perättömäksi.

Venäläiset ovat myös tyhjentäneet Gyorin kasarminsa ja menneet läheiseen metsään. Kansa saa vapaasti huudella Nagyä ja venäläisiä vastaan. Kettään ei ole ammuttu. Tästä kaupungin väestö on kiitollinen.

TUOREIMMAT UUTISET

MYNCHEN, Saksa — Salaperäinen ääni kuultiin radiossa. Hätäämtynyt miesääni huusi: "Kuolema N-liitolle. Me tahdomme kotimaamme Romanian takaisin itsellemme." Äänen kuulumista Romaniasta pidetään mahdottomuutena.

PARIISI — Atlantin liiton neuvostolla oli ylimääräinen kokous Pariisissa jossa keskusteltiin Unkarin tilanteesta. Kaikilla edustajilla oli tilaisuus sanoa sanottavansa. Toisia kokouksia täytynee pitää vielä lähipäivinä.

ROOMA — Kenr. Maxwell D. Taylor, Yhdysvaltain esikunnan päällikkö, saapui tänne Washingtonista kolmen päivän vierailulle. Keskusteltuaan asioista täällä matkustaa hän Ateenaan marrask. 1 pnä.

SRINAGAR, Kashmir — Britannian entinen pääministeri, Lord Attlee, saapui tänne vaimonsa kanssa viipyäkseen neljä päivää Kashmirin hallituksen vieraana. Attleet matkustelevat myös Intiassa ja Pakistanissa.

RABAT, Marokko — Algerian kapinajohtajien pidätyksestä syntyneessä riehunnassa tuhotaan ihmisiä ja omaisuutta enenevässä mitassa. Sanotaan 60 eurooppalaista tapetun, 400 ranskalaisten omistamaa farmia poltetun, 33 kapinallista kaadetun Marokossa. Algeriassa on tapettu 27 ranskalaista ja 32 kapinallista, hävitetty seitsemän farmia.

SINGAPORE — Maanantai-aamuna hieman lievennettiin liikkumiskieltoa, joka rajoitti liikkumista päivin ja öin. Ihmisille annetaan aikaa ostoksien tekoon. Viime yö oli ensimmäinen rauhallinen jälkeen tk. 25. päivän. Poliisi- ja sotilasvartiot ovat teillä ja kaduilla ja tärkeitten rakennusten ympärillä.

SAIGON — Pres. Diem vietti Eelä-Vietnamin tasavallan ensimmäistä perustuslakijuhlaa tk. 26 pnä. Tuona päivänä vuosi takaperin julistettiin uusi perustuslaki voimaan. Se antaa presidentille laajoja valtuuksia maan hallinnossa.

FOUNTAIN RUN, Kentucky — Erään täkäläisen yksityisen lammikon kalat innostuivat "ilonpitoon" tavalla, jollaista ei ole ennen nähty. Lammikon omistaja oli tyhjentänyt lammikkoon käymistilaan ehtineitä luumuja. Tästä syntyi alkoholia sen veran, että kalat tulivat nousuhumalaan.

AMMAN — Jordanin uuden hallituksen pääministeriksi asetettiin länsimaitten vihaaja Suliman Nabulsi. Hän mm. vaatii anglojordanilaisen sopimuksen peruutusta, sotilasliittoa Syyrian kanssa ja yhtymistä Egyptiin.

RAIVAAJA

PIONEER

TOIMITTAJAT:
Ella Sulkanen — Toivo N. Nousio
Jallu Honkonen

Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 3-3822

HENRY PURANEN, Manager

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta $10.00 — Kolme kk. 3.50
Puoli vuotta $6.00
Suomeen: 1 vk. $14.00 — 6 kk. $8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 34.20 and 34.33, Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND MEMBER LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Unkarin taistelu

Jälleen on "kymmenen päivää täristyttänyt maailmaa", kuten John Reed kirjoitti Venäjän vallankumouksesta lähes neljäkymmentä vuotta sitten. Tieteellisen sosialismin mainehikas perustaja puhui joskus historian itsensä kertaamisesta ja tulkitsi Ranskan vallankumouksen ulkonaisten tapahtumien valossa asian siten, että murhenäytelmää seuraa ivanäytelmä. Tästä analogiasta kiinnipitäen nyt päinvastoin historian oikuttelevat hengettäret ivailivat Venäjän bolshevikkien vallanhimon tyydytyksellä siten, että he voittivat ja saivat haltuunsa maita ja kansoja, mutta irvikuva kääntyy itseään vastaan ja päättää heidän suuruutensa julmaan verenvuodatukseen — syvään suruun ja murheeseen.

Unkarin sukulaiskansamme traagillinen taistelu on lähenemässä loppuaan. Vasta nyt me olemme perusteellisempien informatioiden kautta tilaisuudessa tietämään millä tavalla kapina alkoi ja mikä sen tarkoituksena on ollut.

Unkarin sisällissodan todellinen syy on Venäjän kommunistisessa imperialismissa. Unkarin kansa ja suurin osa kommunisteistakin vaatii kansallista itsenäisyyttä ja vapautta. Tähän liittyy useita vaatimuksia poliittisista ja taloudellisista uudistuksista. Kansa tahtoo leipää ja oikeutta itse hoitaa omat asiansa.

Nämä vaatimukset aiheuttivat erimielisyyksiä Unkarin kommunistisessa puolueessa ja hallituksessa. Moskovan talutusnuorasta ehdottomasti kiinni pitävät ovat joutuneet viime aikoina alakynteen, siksi julma Matyas Rakosi joutui luopumaan puolueen pääsihteeriin paikasta. Oikeastaan Moskova vei hänen maanpakoon Venäjälle. Itse Khrushchev tuli Unkariin ja asetti toisen Moskovalle nöyrän, Erno Geron (kirj. myös Gerön) puolueen ja hallituksen johtoon. Tämä ei tyydyttänyt kansaa eikä kapinallisia kommunistejakaan. Tyytymättömyys jatkui, uudistuksia ja parannuksia vaadittiin yhä äänekkäämmin.

Kapina alkoi tyytymättömien nuorten kommunistien mielenosoituksesta viime viikon tiistaina, siis lokak. 23 pnä. Tapahtumain kulku oli seuraavaa: Tuhansia käsittävä pääasiallisesti nuorisosta muodostunut joukko kerääntyi Budapestin kaduilla tunnuksilla: "Ales Gero", "pois venäläiset", "me tahdomme Nagyn hallituksen johtoon"! Joukko kerääntyi radioaseman eteen. Ne vaativat lähetystönsä kautta oikeutta levittää vaatimuksensa radion kautta. Hallituksen luotettava "turvallisuuspoliisi" lateli uhkauksiaan ja vangitsi lähetystön. Mielenosoittajat ryntäsivät rakennuksen oville vaatien selvyyttä lähetystöstä; poliisi turvautui tuliaseisiinsa, väkijoukkoon ammuttiin. Yksi kuoli ja lukuisia haavoittui.

Rauhalliset mielenosoittajat kauhistuivat, väkijoukko sähköistyi. Kaikki suuttuivat. Tämä veriteko aloitti kapinan, se laski vallankumouksen liekehtimään.

Luottamatta oman maansa sotavoimiin, joiden miesvahvuus on noin 175,000, Geron hallitus kutsui laittomasti maassa olevat Venäjän asevoimat avukseen muka "järjestyksen" turvaamiseksi. Samalla kokoontui komm. puolueen keskuskomitea ja aloitti neuvottelut aikaisemmin titolaisena puolueesta erotetun Imre Nagyn kanssa, joka tunnettiin "kansallisena kommunistina" ja joka oli vaatinut venäläisten poistumista ja taloudellisten uudistusten toteuttamista. Gero jäi puolueen johtoon, mutta Nagy asetettiin pääministerin paikalle. Hän puhui radion kautta, kehoitti kapinallisia rauhoittumaan ja lupasi uudistuksia. Eräiden tietojen mukaan Venäjän edustajat olivat hallituksessa todellisina määrääjinä ja sanotaan Nagyn puhuneen pistoolin uhan alaisena. Varmaa vain on, että hänen lupauksensa kaikuivat kuuroille korville; kapina yltyi ja sai yhä vakavamman luonteen.

Keskiviikkona vyöryivät Neuvostoliiton tänkit Budapestin kaduilla. Niitä oli vähintään 60 ja venäläisten sotilaiden lukumäärä nousi 10,000:een. Hallituksen radio pauhasi "kapinallisten kukistamisesta", puhuttiin "vastavallankumouksellisten" murskaamisesta. Iltapäivällä koulunuorisosta muodostunut rauhallinen mielenosoittajien joukko kerääntyi parlamenttitalon edustalle tarkoituksella esittää hallitukselle vaatimuksensa. Tässä tapahtui ensimmäinen suuri joukkomurha. Turvallisuuspoliisi, ilman minkäänlaista aihetta avasi tulen aseetonta joukkoa vastaan. Ja, kuten selitetään, venäläisten tänkkien johtajat saivat sen käsityksen, että heitä vastaan oli hyökätty ja ne alkoivat pommituksen väkijoukkoon.

Tulituksen tauottua suuri joukko kuolleita ja haavoittuneita jäi kadulle. Joukossa paljon naisia ja lapsiakin. Tämä oli teurastus, joka raakuudessaan hakee vertojaan historian synkimmiltä lehdiltä.

"Työläisiä murhataan, tulkaa avuksi!" Näin kaikui huuto, rauhalliset mielenosoittajat ryhtyivät etsimään aseita ja taistelu kärjistyy. Julistetaan yleislakko, kommunistien tunnuksia revitään alas ja tulipalot pääsevät valloilleen.

Iltapäivällä radio ilmoitti Geron eronneen hallituksesta, luvattiin uudistuksia; selitettiin venäläisten poistuvan niin pian kuin järjestys palautuu, luvattiin väliaikainen hallitus, poliittisten vankien vapautus ja turvallisuuspoliisin hajoitus. Kaikki tämä oli "liian vähän" ja "liian myöhään". Taistelu tiivistyy; kapinalliset saavat oman maan sotilailta aseita, osa sotilaista liittyy kapinallisiin ja "Molotovin koctelejta" käytettiin yöllä venäläisiä tänkkeja vastaan. Väitetään, että osa Venäjän sotilaistakin ja niiden tänkeistä liittyi kapinallisiin. Yön kuluessa taistelu laajentui yli kaupungin ja levisi maan muille seuduille.

Torstaina hallituksen radio ilmoitti kaatuneiden luvun olevan neljän ja viiden tuhannen vaiheilla. Sotalaki julistettiin ja venäläisten sotavoimat laajentuivat. Konekivääri tuli lakaisi katuja ja suuria tykkejä asetettiin strategisiin paikkoihin. Taistelu, mikä jatkui yötä ja päivää sai perjantaina yhä kireämmän luonteen. Perjantai-iltana saadut uutiset arvioivat kaatuneiden luvun jo viideksitoistatuhanneksi. Lauantaina taistelua käytiin talo talolta ja sitä jatkui ainakin sunnuntaiaamuun asti. Ennen viikon loppua kapinalliset tekivät vaatimuksensa tunnetuksi lentolehtisessä, jonka pääkohdat sisältävät seuraavaa:

Julistettu sotalaki peruutettava; väliaikainen hallitus, jossa edustettuna ovat kansallismieliset johtajat ja nuoriso, muodostettava; Warsovan sopimus, jonka perusteella venäläiset sotilaat ovat maassa, kumottava; poliittisten vankien vapauttaminen; verilöylyn alottamiseen syyllistyneet rangaistava; kotimainen armeija järjestysvallan johtajaksi; "turvallisuuspoliisi" hajoitettava; sosialismin kehittäminen asetettava kansallisen itsenäisyyden perustalle ja lopuksi vaadittiin Imre Nagyn ja Janos Kadarin ottamista vallankumoukselliseen hallitukseen.

Sillä välin olivat Unkarin eteläiset ja myöskin Tshekkoslovakiaa ja Itävaltaa vastaiset seudut, sekä Budapestista maaseuduille johtavat tiet joutuneet kapinallisten haltuun. Kapinallisilla sanottiin olevan oma hallituksensakin eräässä maan koillisessa kaupungissa, mutta sen merkitys rajoittunee kuitenkin vain kapinallisten keskusorgaanin tehtäviin.

Venäläisten asevoimien lukumäärä ja taisteluvoima kasvoi viikon kuluessa päivä päivältä. Ja hallitus turvautui niihin yhä enemmän.

Perjantaina levisi uutinen, että edellisenä päivänä olivat Venäjän hallituksen jäsenet Mikhail A. Suslov ja Anastas I. Mikojan tehneet pikavierailun Budapestin hallitusolojen 'järjestämiseksi'. Vasta nyt vihattu Gero poistettiin pouluesihteerin tehtävistä ja hänen tilalleen kapinoitsijoiden tyydyttämistarkoituksessa asetettiin kansallista itsenäisyyttä kannattanut, viralliston kommunistien kiroissa ollut Janos Kadar. Itse Moskovan toimesta siis ryhdyttiin myönnytyksiin. Tätä seurasi ilmoitus, että kaksi kommunistien selvää vastustajaa, talonpoikaispuolueen ent. johtaja, Bela Kovacs ja Zoltan Tildy on liitetty hallitukseen muka osoitukseksi hallituksen halusta uudistusten toteuttamiseksi.

Kovacs kuuluu vapaan Unkarin johtajiin. V. 1945 vaaleissa hän sai 60 pros. äänistä, mutta v. 1947 kommunistien valtaan tultua hänet heitettiin vankilaan ja hänen puolueensa hajoitettiin. Tildy on Unkarin ent. presidentti ja pääministeri, myös talonpoikaispuolueen johtaja. Sittemmin hän oli maapaossa ja myöhemmin kotimaassaan kotivankeudessa. Molemmat ovat iäkkäitä miehiä ja olleet pitkän ajan ulkopuolella kaiken poliittisen toiminnan.

Unkarin "kansallisilta kommunisteilta", jotka ovat kapinan johdossa, puuttuu tarmokasta, kansanluottamusta nauttivaa johtajaa, jollainen Puolassa on Gomulka. Vieläkään ei ole täysin selvää hyväksyikö Nagy vapaachtoisesti Venäjän asevoimien käytön, mutta kaikki viittaa siihen. Hänellähän olisi ollut monia muita teitä seurattavana. Unkarin kapina sai joka tapauksessa hämmästyttävän laajat mittasuhteet ja yhä Budapestin taistelujen päätyttyäkin on kapinallisten haltuun jäänyt niin monia paikkakuntia, suuria kaupunkeja ja laajoja alueita, että hallituksen täytyy tehdä myönnytyksiä. Mitä ne ovat ja ovatko todella luotettavia, se jää tulevaisuudessa nähtäväksi.

Yksi seikka on selvä. Neuvostoliiton suuri valhe on paljastunut. Kansat, jotka toisen maailmansodan jälkeisen kaaoksen keskellä joutuivat Moskovan ikeen alaiseksi ovat tyytymättömiä ja kapinoivat. Historia leikitteli bolshevikkien älyllisesti keskinkertaisilla johtajilla, kohotti heidät maailmanvallan korkeuksille, mutta heittää heidän seuraajansa halveksittavaan mitättömyyteen, jossa nämä eivät voi muuta kuin paljastaa raadollisuutensa avuttomien ihmisten murhilla. Miten säälittävä onkaan maailman kommunismin kohtalo!

Murhattiinko Masaryk?

Tshekkoslovakian presidentti Antonin Zapotocky on Wieniin saapuneiden tietojen mukaan määrännyt toimeenpantavaksi tutkimuksen entisen ulkoministerin Jan Masarykin kuolemasta. Hänen väitettiin tehneen itsemurhan kommunistien vuonna 1948 toimeenpanemaan vallankaappauksen jälkeen hyppäämällä kolmannen kerroksen ikkunasta.

Eräs äskettäin Wieniin paennut tshekkoslovakialainen lakimies sanoi tähän mennessä suoritettujen tutkimusten tuoneen esiin vahvoja todisteita siitä, että Tshekkoslovakian salaisen poliisin miehet "järjestivät" hänen kuolemansa.

Tshekkoslovakian kommunistinen hallitus ilmoitti virallisesti maaliskuun 10 päivänä 1948, että Masaryk oli löydetty kuolleena Czernin-palatsin sisäpihan jalkakäytävältä. Palatsi on ulkoministeriön virastorakennus. Tiedonannossa väitettiin Masarykin hypänneen kolmannessa kerroksessa olevan kylpyhuoneen ikkunasta.

Lakimies, joka ei halunnut nimeään julkisuuteen, sanoi tutkimusten osoittaneen, että Masaryk murhattiin Stalinin antamien ohjeiden perusteella.

Pian Masarykin kuolemasta annetun tiedonannon jälkeen alkoi liikkua huhuja, että hän ei ollut tehnyt itsemurhaa, vaan että hänet on murhattu. Tätä teoriaa tukivat tosiasiat, että kenenkään Masarykin ystävän ei salittu päästä ruumiin lähelle eikä hänen oma lääkärinsäkään saanut nähdä sitä tai olla läsnä ruumiinavauksessa. Ruumiissa ei havaittu verijälkiä muualla kuin toisen korvan takana, joka peitettiin lumipisarakimpulla vainajan maatessa avonaisessa arkussa. Ihmeteltiin myös, miksi Masaryk ei ollut jättänyt edes sisarelleen viestiä, jos hän todella oli suunnitellut itsemurhaa.

Masaryk, joka oli Tshekkoslovakian tasavallan perustajan Thomas Masarykin poika, oli harras isänmaanystävä. Hänet hyvin tunteneet ihmiset kertoivat että hän oli vakavamielinen, impulsiivinen, rehellinen ja kiihkeästi elämää rakastava. Masarykin läheiset ystävät kertoivat kuitenkin hänen olleen pitkän aikaa ankarassa jännitystilassa, varsinkin hänen huomattuaan maansa demokratian luhistuneen.

Satelliittien asevoimat

Unkarin oma kansallinen armeija ei miesvahvuudeltaan ole kuin siinä kahdensadantuhannen vaiheilla, toisten arvioiden mukaan vähemmän, toisten enemmän. Mutta Budapestin kommunistinen hallitus ei nyt enempää kuin koskaan ennen ole voinut luottaa siihen. Sen vuoksi se on järjestänyt ja harjoituttanut diktatuurinsa tukemiseksi kommunistisen turvallisuuspoliisin, jonka miesvahvuus on ainakin satutuhatta. Tämä nytkin ensimmäiseksi johdettiin ase ettomia koululaisia, työläisiä ja talonpoikia vastaan, jotka olivat kokoontuneet mielenosoitukseen esittääkseen kansan elämälle välttämättömiä vaatimuksia ja venäläisten sotilaiden ja hallitusherrojen poistamista maasta.

Yli kaiken kansa tahtoo vapautta ja oikeutta hoitaa omat asiansa. Eräs kirjeenvaihtaja selittää kapinallisten johtajien suhtautuvan suosiollisesti kommunismiin mikäli "yhteiskunnallisesta järjestelmästä on kysymys", mutta ennen kaikkea he tahtovat toimia unkarilaisen tavan mukaan, Unkarin oman kansallisen hengen mukaisesti ja säilyttää itsenäisyytensä.

Juuri tämän vuoksi Budapestin kommunistinen hallitus ei voi luottaa omaan kansaansa, eikä armeijaan. Sen vuoksi he pyysivät ja johtivat Venäjän armeijan oman kansansa teurastukseen.

Neuvostoliiton vallanpitäjät ovat kaiken aikaa varovaisesti suhtautuneet satelliittiensa aseellisiin voimiin. Ne on tahdottu supistaa visseihin rajoihin. Luotettavien arvioiden mukaan Albanian armeija käsittää 45,000, Bulgarian 235,000, Tshekkoslovakian 255,000, Puolan 400,000, Romanian 330,000 ja Itä-Saksan 97,500 miestä. Itä-Saksalla on sitäpaitsi 25,000 miehinen turvallisuuspoliisi.

Kommunistisessa propagandassa on aina puhuttu siitä kuin Venäjä supistaa miesvoimiaan ja kotiuttaa niitä. Mutta todellisuudessa se pitää kaikissa satelliittimaissa riittävän suuren armeijan sellaisten yllätysten varalta kuin nyt Unkarissa tapahtui. Satelliittiensa rajoilla punaisella armeijalla ovat suuret joukkokeskitykset ja Itä-Saksassa niitä on ainakin yli 20 divisioonan, eli yhteensä enemmän kuin puoli miljoonaa miestä. Juuri näistä tukipaikoista viime viikon lopulla virtasi uusia sotaväen osastoja Unkariin, jossa kommunistista "rauhallista rinnakkaiseloa" toteutetaan aseettomien kansajoukkojen teurastuksella.

Jacob Mäenpään muistolle

Syntynyt Ylistarossa, Suomessa, huhtik. 18, 1886. Kuoli West Palm Beach, Fla., lokak. 21, 1956.

Jacob Mäenpää tuli nuorena miehenä Yhdysvaltoihin, 18 vuoden ikäisenä, ja joutui hän kuten tuhannet muutkin meistä vuosisatamme alussa tulleista niihin aaterientoihin, joissa kukin meistä haki paikkaansa etsiessään tptuutta ja aatteitaan ja ihanteitaan vastaavaa toimintaa. Korpivaellusta on ollut sekä ainecelliset, että henkiset rientomme ja katkeriakin ovat olleet erinäisten toimintojen ja järjestöjemme synnytystuskat. Lieneekö kenkään meistä osannut ottaa asennetta, jossa jolloinkin ei olisi tullut tehtyä erehdyksiäkin ja mikäli niitä on tehty aatteiden innostamana, eikä persoonalliseksi hyödyksi, enempää kuin kostoksikaan, ne pyritään unohtamaan. Eikä ainoastaan unohtaaan, mutta kaikkensa tekemään sen teen, että vanhoja havoja voitaisiin mieen parantaa eikä haavaa uudelleen auki repiä.

Tätä historian taustaa vasten katsellessa Jacob Mäenpään luonnetta ja elämää tulee mieleen kuva ihmisestä, joka on harvinaisuus, tulee kuva esimerkiksi kelpaavasta ihmisestä.

Sana ystävä on kaunis sana, samalla kun se voi olla venyvä määritelmä. "Ystävyyttä" syntyy paartipöydässä, juomapöydässä, juorupöydässä y.m.s. ja kestää se niin kauan kuin sellaista elämää voidaan ylläpitää. Totuutta esittänevät sananlaskut: "niin kauan on sinulla ystäviä kun on rahaa ja mainetta" ja "hädässä ystävä tunnetaan." Ennenkuin todellinen ja pysyväinen ystävyys syntyy täytyy sen perustua ihmisluonteen tuntemiseen ja sen kunnioittamiseen, ennen kaikkea ihmisen toimintaan ja hänen ihanteisiinsa. Vain puoli vuosikymmentä on kirjoittajalla ollut tilaisuus toimia Jacob Mäenpään kanssa kokolailla kiinteässä yhteistoiminnassa Turistiklubilla ja yhteistyö hänen kanssaan onkin hänestä luonut esille yhden kunnioitetuimmista kanssaihmisistä ja ystävistä mitä elämäni varrella olen tavannut. Koko miehuusikänsä hän oli vakaa sosialistisen aatteiden kannattaja, ja työläisten yhteistoimintaa kannattaen siihen elämään, siihen henkeen ja käsitteeseen joka Turistiklubilla on ylinnä: suvaitsevaisuus, toistensa ymmärtäminen — "tunne oma arvosi, anna arvo toisellekin." Ei hän ollut puhuja, laulaja ei näyttelijä, eikä pilojen laskija, mutta vakava kokousmies ja työmuurahainen, aina jotain puuhaamaassa. Ohjelman aikana hän istui aina samassa paikassa, eturivissä ja hänen kasvonilmeensä oli ohjelman esittäjän mukana ja kaikki ohjelma oli hänelle hyvää mitä kukin parhailla kyvyillään esitti. Miten onnellisena istuikaan hän ohjelmasta nauttien sunnuntaina kun edellisenä päivänä olivat saapuneet Ohiosta tänne ja jo seuraavana sunnuntaina oli ruumis kylmä.

Kokouksissa Jaakko käytti harvemmin puheenvuoroja, mutta milloin hän näki sen tarpeelliseksi, olivat ne asiallisia, sovittelevia ja kunnioitusta herättäviä.

Jacob Mäenpäässä on Amerikan suomalainen vanha kaarti menettänyt yhden parhaimmistaan.

Samanaikaisesti kun Jackin maallinen jäännös pantiin junaan maanantaina lokakuun 22 p. kello 2.30 iltapäivällä, vietäväksi Conneautiin, Ohioon perhehautaan haudattavaksi, kokoonnuttiin Turistihaalille muistopalvelukseen ja lähtijäiskahville. Tässä tilaisuudessa pitivät muistopuheita Kärki, Marttila ja Syrjäniemi. Kauniilla lauluilla muistivat vainajaa Oscar Suvanen ja Saimi Suvanen ja Mary Menne ja Fanni Rautio yhdessä, runon lausui August Halme. Jacob Mäenpäältä jäi puoliso Elna ja yksi tytär perheineen. Mäenpää kuului täällä Turistiklubiin sen toimivimpana jäsenenä Ohiossa useimpiin eri yhdistyksiin.

Kaunis päivätyösi on nyt päättynyt, samoin vuosikausia rasittava tautikin. — Wm. Marttila.

JUTUSTELUA

Sieltä ja täältä

Professori Arthur H. Bryan Baltimoren yliopistosta — poikamies muuten — oli erikoistunut suudelman perusteellisen tieteellisen tutkimiseen. Vuosikausia kestäneiden tutkimuksiensa tuloksena hän saattoi ilmoittaa, että suudelman aikana osapuolet "vaihtavat" mm. 9 milligrammaa vettä, 1.7 mg valkuaisaineita, 0.18 mg limaa, 0.7 mg rasvaa, 0.45 mk suolaa ja n. 250 mikrobiyhdyskuntaa.

*

Muuan älyniekka on lausunut: — Jokaisen miehen elämässä tulee hetki, jolloin hän tekee päätöksen kirjoittaa suuri menestysromaani, tulla maailman rikkaimmaksi mieheksi, lukea Shakespearen kootut teokset ulkoa ja — mennä naimisiin. Valitettavasti hän tekee tuon viimemainitun ensin. Ja sitten ei muusta enää tulekaan mitään.

*

Kirjailija Ernest Hemingway saa luonnollisesti runsaasti kirjeitä maailman eri kanteilta. — Enimmäkseen kiitoskirjeitä teoksistaan. Yhden hän aikoo tallettaa. Sen on kirjoittanut muuan Sing-Singin vanki ja se kuuluu:

Tuhannet kiitokset hauskasta kirjasta "Vanhus ja meri". Se on paras romaani, jonka olen lukenut viimeisten 7 vuoden, 6 kuukauden ja 6 päivän aikana.

*

Amerikkalainen koomikko Groucho Marx oli kutsuttu huvittamaan vieraita eräisiin yksityisjuhliin. Hän kertoi mm. syntyneensä erään newyorkilaisen pilvenpiirtäjän 42. kerroksessa. "Niinkö korkealla", ihmetteli eräs vanha rouva. "Niin katsokaas", Marx vastasi. "Minun äitini asui siellä", ja sitten hän jatkoi kuoleman vakavana, "ja minä tahdoin olla hänen lähellään niinä vaikeina hetkinä."

*

Eräs ranskalainen elokuvantuottaja on sanonut Martine Carol-nimisestä filmitähtösestä:

"Hän on yhtä houkutteleva kuin miljoona dollaria, mutta hän on myös yhtä vaikeasti saavutettavissa."

*

Kun kuningatar Elisabet saapui teatterinäytäntöön Lontoossa, ei suosionosoituksista tahtonut tulla loppua. Silloin näytelmätär Gertrude Lawrence, joka oli Noel Cowardin kanssa piilossa kulissien takana, kuiskasi haltioissaan seuralaiselleen: "Miten loistava rooli!", vastasi Coward.

*

Oletteko kuulleet seuraavan tosikertomuksen hajamielisestä postinkantajasta?

Hän tapasi tiellä hyvän ystävänsä, veti taskustaan esille kirjeen ja sanoi:

— Olisitko niin ystävällinen, että pistäisit tämän kirjeen postiin minun puolestani. Vaimoni antoi sen minulle tehtäväksi ja minä olen unohtanut sen jo monena päivänä.

Väärä luulo

Muuan muukalainen teki kerran eräällä kuivalla, tuulisella seudulla halventavia huomautuksia paikkakunnasta eräälle alkuasukkaalle: — Ja kaikesta päättäen, sanoi hän — täällä ei koskaan sadakaan.

— Sataapa hyvinkin, vastasi maalainen vakavana. — Viime viikolla satoi aika tavalla noin parinkymmenen mailin päässä täältä koilliseen. Mutta minulla oli muuta tehtävää, enkä voinut mennä sinne.

Äärimmäisyyksien mies

Mattisen Janne astuu leikkelelikkeeseen:

— Mitä hyvää te voisitte suositella?

— Tässä on esimerkiksi oikein hyvää a la daubea!

— Saako sitä maistaa?

— Kyllä! Myyjä leikkaa pienen nokareen. Janne maiskuttelee suutaan:

— Hyvää on! Saisinko sitä kymmenen kiloa.

— Myyjä katsoo ihmeissään:

— Suokaa anteeksi, meillä ei tällä kertaa ole varastossa niin paljoa — mutta, saisiko olla jotakin muuta hyvää?

Janne harkitsee hetken.

— No jaa, jos minä ottaisin sitten yhden nakkimakkaran . . .

Ashby, Mass.

John Arenius, joka viikon lopussa vietiin sydänkohtauksen takia Burbankin sairaalaan hoidettavaksi, on kyllä sairaalassa vieläkin, mutta toipumaan päin.

Mrs. Mari Moisio sensijaan on tuotu kotiin lepokodista Fitchburgista, ei parantuneena, mutta hänen sisarensa Hilda hoitaa taloutta ja samalla sairastakin. — Tiedoittaja.

Westminster, Mass.

Vielä kerran

mennään pitämään Farmariyhdistyksen kokous "Kämpässä" tänä syksynä ja se on ensi torstai-iltana marrask. 1 päivänä. Nuoret miehet Toivo Lämpsä ja Howard Winter tarjoilevat siellä kahvit. He myös menevät sinne ajoissa laittamaan tulen, että ei kylmä kiusaa. Siellä tavataan. — Tyyne.

Farmariyhdistyksen tanssit

Town Haalissa ensi lauantaina marraskuun 3 päivänä. Aloitetaan klo 8. Rudy Nesmanin orkesteri soittaa. Kaikki tervetulleita.

Quincy, Mass.

53 vuosijuhla

T. Y. Veli viettää vuosijuhlaansa 74 Arthur st. ensi lauantaina ja sunnuntaina. Juhla aloitetaan lauantaina 3 p. marraskuuta klo 8 juhlatansseilla, jossa soitaa Toivo Hill ja hänen orkesterinsa. Ovilippu 75c. Sunnuntaina 4 p. klo 2.30 ip., toisena juhlapäivänä suoritetaan hyvä ja monipuolinen ohjelma johon juhlapuhujaksi olemme saaneet Victor Annalan Gardnerista. Ohjelmaa on omilta voimilta ja myöskin naapurikyläläisiltä.

T. Y. Veljen talo on kaiken yhteistoiminnan keskus, johon saamme kerääntyä. Siellä olemme saaneet lauaa, soittaa, tanssia, näytellä ja seurustella, ja moni meistä on saanut itselleen aivan kuten salaa mitään tietämättä hyvän pohjakasvatuksen, varsinkin taiteen ja kulttuurin alalla näinä 53 vuotena. Eikös täytetä Veljen talo ja joukolla mennä nautintorikkaaseen juhlatilaisuuteen. Katsokaa ilmoitusta tästä lehdestä ohjelman suhteen. — P. M.

W. Wareham, Mass.

Jälkimainінta

Iltamasta West Warehamin osaston talossa, joka oli järjestetty Raivaajan vähävaraisten lukijoiden tilausrahaston hyväksi, tuli $35.75. Osaston puolesta kiitokset vapaasta ohjelman suorituksesta, Axel Nielsenille kauniista lauluista, Hilja Kososelle hyvistä murrejutuista, David Laineelle hyvistä runoista ja Axel Matsonille puheesta ja yleisölle kannatuksesta. Siis kiitos kaikille.

Kokous

West Warehamin osaston kokous on torstaina 8 p. marraskuuta Fanny Peltokorven kodissa West Carver klo 7 illalla.

Luutatanssit

on lauantaina 10 p. marraskuuta. Soittaa Toivo Hill ja Eino Laine. Sisäänpääsy 50c. — C.

Norwood, Mass.

Kauppala saanut valtion verovaroja

Norwoodin kauppala on saanut valtiomme rahastonhoitajalta 89,859,.22. Tämä on osallemme tulevaa valtion tulo- ja korporatsioniveroista. Walpolen osuus on $63,758.00, Westwoodin $27,961.00, Dedhamin $96,535.00 ja Cantonin $33,658.00.

Teitten rakentamista varten myönnetystä valtion rahastosta saa Norwood $59,946.00, Walpole $41,983.00 ja Dedham $57,775.00. Viime mainitut varat voidaan käyttää ainoastaan teitten rakentamiseen, johon tarkoitukseen kuntien on käytettävä valtion myöntämää 50 pros. vastaan 25 pros. ja kuntien toiset 25 pros.

Pysäköimismittarit

olivat viime viikolla ensi kertaa käytännössä. Autojen omistajat eivät ottaneet niitä ensin oikein vakavalta kannalta, vaan yrittivät säästää sentit aj nikkelit. Heidän oli tämän johdosta tehtävä vierailu poliisikamarille, jossa joutuivat pistämään nikkelin siellä olevaan. Toisesta rikkomuksesta pääsee vielä nikkelillä, mutta kolmannella kertaa saattaa joutua oikeuteen, jossa saa pienen sakon — ehkäpä vain yhden dollarin. Mittareissa toimivat vain sentit ja nikkelit, eikä kymppisentit.

Waukegan, Ill.

Poliittinen kylmä sota

riehuu naapurikaupungissamme Libertyvillessä, joka on Adlai Stevensonin katikaupunki, aivan monivivahteisena. Ryhmä kaupunkilaisia oli vetänyt korkealle kadun poikki ilmoituksen: "Welcome to Libertyville, the home of Adlai." Tämä revittiin alas kaupungin virkakunta. Adlain kannattajat tekivät sopimuksen naapurikaupungin, Mundelein kanssa riipustaen ilmoituksen, "Welcome to Mundelein, neighbor of Adlai", juuri Libertyvillen rajan ulkopuolella. Tämä ilmoitus revittiin alas yöllä. Seuraavaksi ilmestyi yöllä kaupungin korkean vesisäiliön kylkeen, jossa entisestään oli nimi Libertyville, maalaus "Home of Adlai." Taaskin täytyi virkakunnan toimittaa mies kipeämään vesitorniin ja repimään ilmoituksen alas. Odotamme huvitettuna mikä on seuraava aste naapurikaupunkimme vaalitaistelussa.

Kuritonta sukupolvea,

jota nimitystä aikamme nuorisosta yleisesti käytetään, eivät edusta ainoastaan pojat. Kolme 14 vuotiasta tyttöä olivat tehneet aikamoista hävitystä läheisen Rondout-nimisen kylän koululla, särkien mm. 20 ikkunaa, heitellen kiviä ja kukkapurkkeja ympäri rakennusta, kumonneet istuimia, kaataneet mustetta ympäri lattioita ja sitten tyhjentäneet säkillisen jauhoja sen päälle, tuhrineet mustantaulun täimalla, "kivittäneet" seiniä ja kattoja munilla ja rasvalla (lard) ja huuhtoilleet kirjoitelleet häyttömyyksiä pesuhuoneiden peileihin, y.m. Työt ovat joutuneet oikeuden käsiin ja heidät on määrätty puhdistamaan kouluhuoneusto ja korvaamaan aiheutunut vahinko.

Koko valtiota käsittävä

Illinoisin Suomalais-Amerikkalaisen Historiaseuran vuosikokous pidetään Waukeganin Kalevakodilla marrask. 3 päivän iltana kello 8. Kokouksen jälestä on kahvitarjoilu ja tanssit. Suurta osanottoa odotetaan eri puolilta valtiotamme.

Vasara vartomassa

oli Wäinö Juolaa, kun hän saapui tänne ilmateitse lokakuun 20 päivänä Suomesta, Nivalasta. Hän on rakennustyöläinen samoin kuin tänne aikaisemmin saapunut Eino veljensäkin, joka oli Wäinöllekin hankkinut työpaikan valmiksi etukäteen. Wäinö Juolan perheen, vaimo ja kolme lasta, odotetaan saapuvan tänne myöhemmin. Tervetuloa Amerikkaan!

Poikamiehet vaarassa

olivat Waukeganissa hilajttain. Näes neljä iloista leskeä Gilesta, Wis., vieraili täällä, nim. Aino Norena, Lyyli Helin, Hulda Mäki ja Elsa Pakkalin. Mitään onnettomuuksia ei pojille toistaiseksi ilmoiteta tapahtuneen, mutta vaara oli suuri.

Tyttölapsi syntyi

Toivo Pensalan perheelle lokakuun 19 päivänä. Eteläpäämme asukasluku lisääntyy. Tervetuloa!

Edistys-Yhdistyksemme

seuraava kokous tulee olemaan Hilda ja Arvo Sjoholmilla, 406 Helmhols avenue marrask. 8 päivän iltana tavalliseen aikaan. Tämänpä tietystikin jäsenistö pitänee muistissaan. — Setä.

"Isä: "Ole tarkka rahan kanssa. Tiedäthän, että hölmö ja hänen rahansa erkanevat pian." — Poika: "Tiedän, isä, mutta sittenkin olen kiitollinen että erosit tästä rahasta."

— Juhani: "Katso tuota merisotilasta kun härnää tuota neitosta. Oskari: "Mutta eihän se edes katso häneen?" Juhani: "Siinäpä se vika juuri onkin."

COLL'S
Baby Chicks

Jalo nimi laatukananpojille vastaavat sadat tyytyväiset asiakkaamme.

25 vuoden ajan jatkuvasti kestänyt jalostaminen haudonnassa tuottaa teille laadut, jotka ovat erittäin tarpeellisia nykypäivien hintakilpailussa

WHITE ROCKS tuotantokanoja — R. O. P. Siltetyt 70-90 % tuottajiita suoraan suvustaan. — Erinomaisia taloudelliseen kauppatuotantoon tai haudottamamunien tuottoon.

WHITE ROCKS suurraisaat — erittäin hyödyllisiä, nopeasti kasvavia ja puhtaasti kehittyviä paistokanoiksi.

SILVER CROSSES — Eniten suosittuja lintuja New Yorkin karjamarkkinoita varten, voimakasrakenteisia, nopeasti kasvavia, täydellisiä höyhenpeitteiltään ja olvasti kehittyneitä "broilerelksi', 'capets'eiksi' tai 'bulletelksi'.

CORNISH X ROCK ja WHITE CORNISH — Mainioita erittäin voimakasrakenteiseiksi, erittäin lihakkaiksi, muhkearintaisiksi ja hyvin täydellisiksi linnuiksi.

Tiedustelkaa
COLL'S POULTRY FARM, INC.
Box 5, Jaffrey, N.H.
Tel. Keystone 2-7029.

NEW YORK CITY

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5. Puhelin REgent — 7-4155.
Konttorin aukioloajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12—5.

WM. WIRTANEN KOTONA

Perjantaina lokakuun 26 p. pääsi Wirtanen useamman viikon sairaalamatkalta jälleen kotia. Kurkussa tehtiin leikkaus ja puhuminen toistaiseksi on vaikeaa. Hänellä on asunto 159 East 127 st., apt. 4. Tuttavien käynti tapaamassa häntä on suotavaa. Ovikelloa ei ole, mutta kun ovelle tavallista kovemmin koputtaa niin pitkän käytävän päässä olevaan huoneeseen se kuuluu.

VIIKKO SITTEN

Meille kaupunkilaisille pitkäaikainen tuttavamme Miss Elsie Halminen lauantaita lokak. 20 päivää vasten yöllä sai kovan sisäisen kouristuksen. Paikalle kutsuttu lääkäri määräsi hänet vietäväksi sairaalaan ja joutuikin hän niin avuttomaksi että oli paareilla kannettava sairasvaunuun.

EMMA MÄKI-SAARI

Otsikossa mainittu henkilö kuuluu aikaisemmilta vuosilta pitkäaikaisiin newyorkilaisiin. On kuitenkin jo vuosia ollut Calif. Finnish Colony, Redwood Valley. Kolmen kuukauden täällä vierailun jälkeen palaa jälleen Californiaan tällä viikolla.

VIIMEISIÄ MUISTUTUKSIA

Yleisön tiedossa taitaakin jo olla tämän viikon lauantai-illan vaalijuhla Yorkville Templessä 157 86 st., alkaen 8.30. On myöskin jo viitattu siellä esitettävään ohjelmaan ja myös että vain dollari veroineen on sisäänpääsykin. Kun varsinaista haalitoiminta aakaan ei enää ole ja syksyn tullen kaipaamme ohjelmallisia tilaisuuksia ja toistemme tapaamisia, niin mikäpä olisikaan mainiompaa kuin saapuminen tämänluontoisiin tilaisuuksiin. Siis nyt lauantaina marraskuun 3 p. tavataan. Kansallisiin vaaleihin tuntuu olevan erikoisempaa mielenkiintoa, joten ohjelman ohella persoonallisiin mielipiteiden vaihtoon on tilaisuus.

KUUKAUSIKOKOUS

Liiton New Yorkin osastolla oli sääntömääräinen kokous torstaina lokakuun 25 päivänä ensi kertaa omalla klubihuoneustollamme. Naisten toimesta kahvit oli jo alkajaisiksi. Kokous totesi kiitollisuudella huoneustojärjestelyt. Jack Finni ja J. Saaristo ovat useampana päivänä hommissa olleet ja naiset lisäksi. Kaivattiin jo kahviaisia tai vaikkapa sanoisimme avajaisjuhlallisuuksia. Sellainenkin pikapuoliin tulee, mutta taidetaan kahviaiset pitää jo ensi sunnuntaina 4 päivä kun on lauantaina läpäisty vaalijuhla. Siitä ilmoitamme tuonnempana.

Tiivisteltiin vaalijuhlajärjestelyjä ja valittiin toimihenkilöt sitä varten. Quincysta oli tullut kirje, jossa selostettiin vastavierailua sieltäpäin ohjelmajoukolla, joka neuvottelu pantiin jo alulle siellä meidän vieraillessamme. He suosittelivat joulukuun alkupuolta ei liian lähelle joulua. Koska he samalla reissulla vierailevat myös Port Chesterissä, niin otamme viimeksi mainitun osaston toimihenkilöiden kanssa yhteyden että olemme valmiit aikanaan siitä Quincyyn tiedoittamaan. Vuorovierailujen molemminpuolin kehitteleminen vaikuttaa virkistävästi osastojen ohjelmiin.

Seuraavat kokoukset

Kun jälleen varsinaisella kokousvuorolla marrask. toisena torstaina, siis marraskuun 8 p. on johtokunnan kokous, niin yleisen kokouksen pitoon tehtiin sellainen poikkeus, että kuukausikokous pidetäänkin viikko jälkeen johtokunnan kokouksen, siis torstaina marraskuun 15 p., joka seikka painettakoon mieleemme.

Rautanen ja Saaristo valittiin komiteaan joka katselee ja ostaa huoneustoomme soveltuvan pienehkön pianon. Ohjelamiltamia järjestäessä piano välttämätön ja on katsottava että se on jo ostettu quincylaisten täällä vieraillessa. Television meillä jo on joka aikanaan sijoitetaan sopivaan paikkaan, joten tulee viihtyisäksi uudessa huoneustossamme oleskelu. — M. L.

SABATTILAKI

on ollut täällä kauan kiisteltävänä. Tämä laki kieltää sunnuntaisin sellaisen työnteon, joka ei ole välttämätöntä. Varsinkin juutalaiset, joita täällä on paljon ja joiden sabatti on lauantaina, ovat halunneet kumota nykyisen lain ja muuttta sen oman uskontonsa mukaiseksi. Tähän saakka eivät ole siinä onnistuneet.

Mutta lakia pyritään rikkomaan usein. Esim. autojen pesuliikkettä harjoittavat ovat kovin halukkaita työskentelemään sunnuntaisin. He ärsyttävät tällä tavoin poliisia, joka joutuu taas puolestaan -jakelemaan oikeuskutsuja.

Seuraavassa lainlaatijain istunnossa tulee lain muuttaminen taas esille.

*

Ikkunoiden peseminen ulkopuolelta

on tarkkaa hommaa, kun siinä täytyy varoa putoamista, vaikka työ olisi matalissakin kerroksissa.

New Yorkin pilvenpiirtäjien ylimmissä kerroksissa sisäpuolella konttoreissa y.m. työskentelevät arkapäisemmät henkilöt eivät uskalla kurkistaa ikkunasta ulos ja alaspäin kadulle, kun pelkkä katsominen jo huimaa päätä; mitä sitten ulkopuolella pilvenpiirtäjien seinillä kiipeileminen ja niiden ikkunoiden peseminen. Se ei ole arkapäisten hommaa. Työ suoritetaan kokonaan ulkopuolelta pitkien heiluvien teräsköysien varassa. Pesijällä on kyllä n.s. varmuusvyö, joka kiinnitetään ikkunain sivukaiteista ulkoneviin koukkuihin, joten kädet jäävät vapaiksi työntekoa varten.

Pesijät ovat järjestyneitä union miehiä. Heillä oli äsken täällä kuusi päivää kestänyt voitollinen työlakko. Viisi dollaria tuli lisää viikkopalkkaan, kohoten taas lisädollarilla ensi vuoden lokakuussa. Kesäloma täydellä palkalla, palkalliset juhlapäivät y. m. parannuksia merkittiin kolmivuotiseen työsopimukseen.

Keskimääräinen viikkopalkka on 96 dollaria.

*

Lakon uhkaa tunneliraitioteillä

On huhuja liikkeellä, että kuljettajat lakkoutuvat päiväksi tai ehkäpä pitemmäksikin ajaksi samaan tapaan kuin viime kesäkuun 14 päivänä, jolloin kuljettajain "villikissalakko" kesti tosin vain 9 tuntia. Mutta siinä olikin jo tarpeeksi häiriöitä tällaisen muurahaispesän liikenteelle.

Kuljettajilla on oma itsenäinen sivujärjestönsä, joka ilmoittaa jäsenmääräkseen 2,200,000 miestä. Kaikkiaan on moottorimiehiä 3,200 näiden kaupungin omistamien tunneliteiden palveluksessa. Kun liikennekomissioni ei ole tunnustanut eikä hyväksynyt muuta kuin yhden järjestön kaikkia liikennetyöläisiä edustamaan Transport Workers Unionin, niin moottorimiehet eivät ole tähän järjestelyyn tyytyneet, vaan vaativat oman erikoisryhmänsä huomioonottamista ja asiaansa painostaakseen lakkoilevat.

New Yorkin liikenne on kuitenkin niin tärkeä, että sen pitäisi jatkua häiriöittä eikä tuollaisia epävirallisia yhden työryhmän lakkoilemisia oikein suosita.

Mainitun kesäkuun 14 päivänä tapahtuneen lakon johdosta valtion yliotkeus kielsi vastaisuudessa tuollaisen lakon uusimisen. Nyörit kiristyvät siis puolin ja toisin.

Huhutaan, että lakko alkaa marraskuun viidentenä päivänä, siis juuri vaalipäivän aattona.

*

Miehet ja naiset

voivat hakea vartiopoliisin toimiin koulujen läheisiin kadunristeyksiin. Virka on poliisilaitoksen alainen. Hakijan ikä saa olla 25—30 vuoden väliltä. Kirjoitetut ja puheelliset tutkiinnot ja kokeet on suoritettava ja lääkärin tarkastus terveyden tilasta..

Palkkaa maksetaan puolitoista dollaria tunnilta. Työaika on neljä tuntia päivässä koulupäivinä. Miehille ei ole tämä osa-ajalla suoritettava virka tähän saakka kelvannut ehkäpä palkan pienuuden vuoksi, koska näissä risteyksissä näkee vain tärkeän näköisiä naispoliiseja. Jossakin vilkasliikkeisessä risteyksessä on miespoliisi, mutta hän onkin vakinaiseen poliisikuntaan kuuluva "oikea" poliisi.

*

Luistelukausi alkoi Central Puistossa

63:nnen kadun kohdalla sjaitsevalla 28,000 neliöjalkaa käsittävällä luistinkentällä. Yksikerroksinen puoliympyrän muotoinen rakennus reunustaa luistelualuetta. Rakennuksessa on ravintola, pukeutumis- y.m. tarpeelliset huoneet sekä koneisto jään muodostamista varten. Lauantaisin aamupäivällä annetaan ilmaista kaunoluistelun opetusta alle 14-vuotiaille.

*

Kommunistien tohinoihin osallistuminen

Stanley Kaminsky, 34-vuotias poliisimies pidätettiin virantoimituksesta poliisidepartementin kuulustelussa. Häntä syytettiin valheellisten tietojen antamisesta poliisin virkaa hakiessaan, kun hän silloin kielsi kartuttaneensa puolueen kassaa erääseen "haastevyöryyn" osallistumalla ja silloin salasi sen, että hän allekirjoitti anomuksen silloisen kommunistien poosun Earl Browderin vankilasta vapauttamiseksi.

Lisäsyytöksinä mainittiin vielä nämä:

On kuulunut Nuorten Kommunistiseen Liittoon ja kommunistien "Rauhan liikkeeseen", joka on puolueen apujärjestö, on ollut säännöllinen Daily Workerin ostaja ja kannattaja ja ottanut osaa kommunistien järjestämiin vapunpäivä "ralleihin."

Puolustajalakimies Victor Herwitz sanoi, että syytökset ovat vähäpätöisiä ja newyorkilaista liberalismia loukkaavia. "Ei täällä departementin tutkinnossa ole todistettu," hän sanoi, "mitä tuo mainittu nuorisoliitto ajoi ja opetti, eikä silloin 19-vuotias mies olisi siitä mitään kuitenkaan ymmärtänyt.

Lakimies taitaa olla oikeassa. Syytökset tuntuvat joutavan vähäpätöisiltä. Mutta lapsekastakaan tuo on kommunistienkin tohina. — M. S.

Port Chester, N.Y.

Osastomme 40-vuotisjuhla,

joka pidettiin 20 päivä onnistui aika hyvin huolimatta pienestä yleisöstä. Tahdon kiittää Matti Suomea hänen selostuksestaan tästä juhlasta. Minä vain tahdon osastomme puolesta kiittää kaikkia ohjelman suorittajia heidän esityksistään ja osaanotostaan. Esittäjät ovat meille kyllä kaikille tuttuja paitsi yksi nuori mies, joka oli ensi keran meidän ohjelmajoukkueessa. Hän oli Kalle Maki, nuorempi, joka soitti orkesterin kanssa trumpettia. Olisi hauskaa jos hän voisi olla meidän mukana useammassa tilaisuudessa.

Kyllä oli hauskaa kuulla englanninkielistä puhujaa muutteeksi, näin sanovat useammat nuoret jäsenet. Kiitokset Mr. Rautaselle hänen kauniista ja opettavasta puheestaan. Tahdon kiittää myös Liiton edustajaa Mr. Annalaa joka pitkä matkan takaa tuli meidän juhliimme. Olipa teitä Brooklynistä useita edustajia ja monelta muulta paikkakunnalta, josta Matti Suomi jo mainisti.

Kolme kunniajäsentä oli saapuvilla jotka 40 vuotta sitten olivat johtokunnassa ja osastomme perustuskokouksessa: Ilma Koski, John Karna ja Ida Karna, olivat ne kolme joille annettiin kaunis kukkanen ja elinkautinen vapaa sisäänpääsylippu osaston tilaisuuksiin.

Oli aikomus

pitää salissamme paana tanssit (Barn Dance) marraskuun 3 päivä, mutta auttamattomien syiden takia on se jouduttu peruuttamaan. Siis marraskuulle ei ole vielä mitään päätöksiä tehty. Seuraava osaston kokous on meillä (Leiviskän) talolla marraskuun 11 päivä sunnuntai-iltapäivällä kello kolmelta. Tulkaa kokouksen.

— Lassi.

SAUNAN UUNEJA
Sähköllä kuumennettavat kivet.
Myös puu-, hiili- ja kaasutulella.
Pyytäkää selostuskirjasia!
LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing Michigan

Canterbury, Conn.

ASKL:n osasto

alkaa syystoiminnan oikeen reippaasti vierailuohjelmalla marraskuun 10 p. Silloin saamme vieraita. New Yorkin ohjelmajoukkue vierailee täällä monipuolisella ohjelmalla, josta enempi tuonnempana. Tämä vaan siksi, että jokainen voi valmistautua silloin illanviettoon. Pitäkää vaan mielessänne, että 10 päivä mennään Canterburyn haalille tervehtimään New Yorkin vieraita. Olemme saaneet myös suosiman tanssisoittajan Irene Ketolan and Co., jotka kyllä pitää tanssijat liikkeellä.

Muistakaa kaikki

äänivaltaiset että ensi tiistaina on vaalipäivä jolloin jokaisen olisi tehtävä voitavansa ja äänestää hyvät miehet ja naiset tehtäviin. — Hanna.

VIINI TAPPAVAA LÄÄKETTÄ RANSKALAISILLE

Alkoholismi vaati viime vuonna useampien ranskalaisten hengen kuin tuberkuloosi. Tämä ilmenee virallisista tilastotiedoista. Alkoholismin vaatimien kuolemantapausten määrä nousi 1740:aan ja 13,000 ihmistä kuoli tuberkuloosiin.

KUITULEVYÄ
kaikkiin tarkoituksiin — kaikissa määrin teille sopivilla hinnoilla
KUUSIPUUTA
seinien, kattojen sekä välilattioiden päällystämistä varten
KUIVUA — MAHONKIA — MÄNTYÄ
seinälaudoitusta — ovia — kaappeja ja huonekaluja varten — Levyttäin tai kappaleittain haluttuja kokoja.
Kokoon kääntyviä — taivutettuja ja käännettyjä huonekalujen jalkoja sekä yläosia.
Pyytäkää selostuslehtistä!
A. J. VIOLETTE CO.
Suomen suurimman vaneritehtaan edustaja Uudessa Englannissa.
Dept. RP 14
FITCHBURG, MASS.
LUnenburg 2-6340

Tilastoista ilmenee lisäksi, että tuberkuloosin aiheuttamien kuolemantapausten määrä on vähentynyt joka vuosi viimeisimmän kymmenvuotiskauden aikana ja alkoholismin aiheuttama kuolleisuus on noussut viisikertaiseksi.

Viinituotanto on Ranskassa noussut 25 miljoonasta litrasta vuonna 1800 70 miljoonaan litraan tänä vuonna. Samaan aikaan Ranskan väkiluku nousi 27:stä 43.5 miljoonaan.

Sydämen surulla ilmoitan, että rakas vaimoni

HANNAH SUOMINEN

(o.s. Salmi)

vaipui kuolonuneen 14 päivänä lokak. 1956. Hän oli syntynyt Suomessa, Iisalmi, Runni, K. l. 1888, ollen kuollessaan 68 v. 6 kk. ja 6 p. ikäinen.

Hänet haudattiin Clearwater Cremation 17 päivänä lokakuuta suuren toveri- ja ystäväjoukon saattamana.

Häneltä jäi suremaan: minä hänen miehensä, yksi poika Ray ja hänen vaimonsa Laila, kaksi lasten lasta: Kenny ja Karin, yksi sisko ja veli New Yorkissa, sekä veljesten lapset sekä suuri tuttavapiiri Suomessa ja tässä maassa.

Vielä äsken yhdessä juteltiin,
vietettiin rattoisa hetki.
vähän silloin arvattiin,
et elon polulla lyhyviin
on sinulta päättyvä retki.

Miehesi Hjalmar.

LAUSUN KAUNIIT KIITOKSET

kaikille osaaottaneille, sekä Finnish Am. Clupille ja ohjelman antajille, O. Wantin'ille puheesta, kuorolle laulusta, Mrs. Lehtolle runosta, Mrs. Mattson'ille laulusta, Mrs. Helin'ille puheesta, sekä emännille hyvästä ravintolan antimista ja kukista.

AUGUST H. SUOMINEN,

New Port Richey, Florida.

SUOMI BATH
114 Clayton St., Worcester, Mass.
AUKIOLOAJAT:
Torst. 2—10 ill. Perjant. 11—11 ill.
Lauant. 8 ap. — 11 ill. Sunnunt. 8 ap. — 12 päivällä.
C. & A. NEUVONEN, Prop.

GIBSON'S VILLAGE FARM DAIRY
Tel. 3-5306
50 Sunderland Road, Worcester
Aina saatavana tuoretta
KERMAA, MAITOA, KIRNUPIIMÄÄ.
Huom.! II. Heinäluoman maitoa Rutlandista. — Kotiinajo aamulla!
SUOSITTELEE PALVELUSTAAN!

J. J. SHEPHERD & SONS, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
Perustettu 1825
HAUTAUSTOIMISTOT:
Pembroke — Whitman — Kingston
'Yli vuosisadan arvokasta palvelua'

RICE FUNERAL HOME
Rockland, Mass.
15 Webster Street,
Puhelin
TRiangle 7-0055

JOHN FOSTER LUMBER CO.
Puutavaraa — rakennustarvikkeita — muuraustarpeita.
MAALEJA — RAUTATAVARAA.
Puh. CYpress 3-6333.
Route 27 Hanson, Mass

FRANK'S SERVICE STATION
Ulko- ja sisärenkaita Pattereita — Lisätarvikkeita.
Route 27 - Hanson, Mass.
Myrskyn kaatamat puut raivattu!

Hyvien polttoaineiden koti
MacDONALD FUEL CORP.
1158 Main St., Hanson, Mass.
Puh. CYpress 3-2184
N. E. Koksia — Gulf polttoöljyä
D. & H. kolia

EINARI EDVARD PEHU!
Täten sanon ylös maksettavaksi Akseli Jalmari Pehun tunnustaman velkakirjan 30 lokak. 1946 Smk 100,000:— (satatuhatta) ynnä 10 vuoden korot.
Helsinki 11 p:nä lokak. 1956.
LEMPI ELKI.

GEORGE N. MACKEY johtaja
BURGESS
FUNERAL SERVICE
38 Pleasant Str.,
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 2846
177 Main Street,
ROCKPORT, MASS.
Tel. 773

W. S. PIKE FUNERAL SERVICE
Harold N. Pike, Director
61 Middle St.
Gloucester, Mass.
Tel. 884-W
Konttori avoinna yöllä ja päivällä

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua
LIMPPUA
maistakaa
KASANOF'IN
valmistamaa leipää.

FRED'S RADIO and T. V. SERVICE
TELEVISIOITA — RADIOITA — GRAMOFOONEJA
Myynti ja Huolto
51 MAIN STREET MAYNARD, MASS.
Huoltoa halutessanne soittakaa: puh. 889.

FOWLER FUNERAL SERVICE
AMPULANSSIPALVELU
John A. Kennedy
24 Concord St., Maynard, Mass. — Tel. TW 7-7343

ME ANNAMME
kiinteimistö-, auto- ja persoonalainoja Credit Union jäsenille.
Korko on sangen kohtuullinen.
Tulkaa keskustelemaan rahakysymyksistä kanssamme.
Maynard Consumer's Credit Union
United Co-op Bldg.,
56-62 MAIN STREET MAYNARD, MASS.

Surulla ilmoitan, että

William Allik

kuoli kotonaan Lake Worthissa, Fla. 410 No. B. St., lokakuun 15 päivänä 1956. Haudattiin Pincrest hautausmaahan Lake Worthissa, Fla.

Hän oli syntynyt Virossa Saaremaal tammik. 5 päivänä 1888. Oli ammatiltaan rautatyöläinen; asunut New Yorkissa ja muutti Floridaan v. 1948 viettämään lepoa, jossa sai kutsun iäisyyteen.

William Allikkia jäi muistamaan vaimo Mary Allik, Lake Worthissa, Fla., veli Harry Allik Bronxissa, N. Y., sisko Anna, Virossa, kolme veljenpoikaa: Jack Allik, David Allik, N. Y., August Allik Ruotsissa, ja kaksi siskon poikaa: Alexander Timm ja Otto Timm, Bronxissa, N. Y. ja laaja tuttavapiiri täällä ja Floridassa.

Hautauksen jälkeen oli järjestetty tarjoilu Suomalaiselle Haalille Lake Worthissa, jossa vietettiin muistohetki edesmenneen muistoksi.

Tästä kaikesta haluamme lausua
SYDÄMELLISET KIITOKSET
kaikille jotka olivat läsnä ja auttoivat tässä tilaisuudessa.
Parhaat kiitokset kaikille yhteisesti.
Läheiset omaiset.

Dr. Arne L. Suominen
GENERAL PRACTICE
Boyd Bldg. Delray Beach, Fla.
Puhelin Delray Beach 5872
(Ainoa suomalainen lääkäri, joka on suorittanut valtion Medical Technology & Basic Science tutkinnot Floridassa.)

Ted's Home Bakery
Corner Garfield & Smith Streets
Tel. GR 2-0826. —
97 Garfield St. Quincy, Mass.
577 North St., Weymouth, Mass.
Leipää, rullia, piirakoita, kaakkuja ja leivoksia.

ZAVATONE GREENHOUSES
363 Centre St., Quincy, Mass.
Puh. GRanite 2-3922
Kukkalaitteita! — Leikattuja kukkia!

BREWER'S CORNER PHARMACY
1 COPELAND ST., QUINCY, MASS.
Lääkemääräyksiä täytetään.
Kaikenlaisia lääkkeitä halvemmilla hinnoilla.

Nykyaikainen Sähkö-urku
Ystävällinen suomalainen palvelija
TILAVA KAPPELI
Air Conditioned

HANNEL Funeral Home
86-88 Copeland Street
Quincy 69, Mass.
TEL. PR. 3-3773

Lähettäkää ajoissa JOULUPAKETTINNE SUOMEEN
Frank Aaltonen toimittaa ne rakkaillenne nopeasti ja huolellisesti.
Kysykää hintaluetteloamme!
FRANK AALTONEN COMPANY
5421 — 3rd Ave., Brooklyn 20, N. Y.
Telef. Hyacinth 2-7990.

JOHN J. GALLAGHER, Inc.
Rakennustarpeita ja Rautatavaraa
100 Federal Avenue Quincy 69, Mass.
Puhelin: PResident 3-2600
Haaraliike: 241 Hancock Street, North Quincy

QUINCY SAVINGS BANK
1374 HANCOCK STREET — 371 HANCOCK ST.
QUINCY, MASS.
Auki kello 9 ap.—kello 3 ip. maanantaista perjantain iltapäivään.
Säästö- ja klubitilejä — Kiinne- ja persoonalainoja.

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"
WOODWARD'S SPRING SHOP Inc.
JOUSIA JA JARRUJA
Co-Max ja Lockheed osia Pyörien suoristamista.
63 CANAL STREET Tel Pres. 1200-12001 QUINCY, Mass.

Dr. William D. Michael, O. D.
Dr. William D. Michael, Jr., O.D.
OPTIKOT
13 Revere Road, Quincy, Mass.
Tel. PResident 3-6735.

Dr. Carleton G. Osgood
HAMMASLÄÄKÄRI
373 Granite St., Quincy, Mass.
Tel. GR. 2-4258

Mike's Electrical Service
SÄHKÖURAKOITSIJAT
Luoteut miehet suorittavat työn.
Asunto-, liike-, teollisuus-urakointia.
Öljypolttimoiden langoitusta.
51 Shawmut — Quincy, Mass.
GRanite 2-6324
Michael Kuja, omistaja

OSTOKSIA TEHDESSÄNNE
muistakaa mainita että näitte
ILMOITUKSEN RAIVAAJASSA!

THE
CORNWELL MEMORIAL CHAPEL
ARVOKAS HAUTAUSPALVELU
Center Street Tel. 29-2 Wareham, Mass.

EGGER'S FUNERAL HOME
Puh. 517 W.
61 Pearl Street
MIDDLEBORO, MASS.

Doane, Beal & Ames
FUNERAL SERVICE
HYANNIS YARMOUTH
HARWICH CHATHAM
Telephone, Hy. 684.

Massachusettsin sää: Tänään kaunista ja lämmintä. Yöllä selkeää ja kylmää. Huomenna selkeää ja lämmintä.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

— B. F. Brownin koulun juhlasaliin on koulun oppilaille järjestetty Halloween kemut keskiviikko-illaksi klo 7.30—10.30. Järjestäjinä on koulu, poliisikunta ja palokunta. Virvokkeita tarjotaan.

— Kaupungin rahastonhoitaja on perinyt automobiiliveroja tähän menhessä $262,853.73 verotetuista 9890 autosta. Viime vuonna tähän aikaan veroja oli maksettu 14,343 autosta $326,147.68.

— Keräys syöpärahastoon on tuottanut $6351.50 tiedoittaa rahastonhoitaja P. F. Waterhouse. Kerättäväksi asetettu summa on $13,200. Kerääjät kulkevat ympäri tänä iltana talo taloita jotta puuttuva summa saataisiin kokoon.

UUTISILMOITUKSIA

ASHBURNHAM, MASS.
Kaksi henkilöä saa autokyytiä Lake Worth'iin Floridaan. Lähtö tapahtuu marraskuun 4 päivänä. Lähemmin puhelimella jälkeen klo 6:30 Ashburnham, Mass. Talbot 7-5837.

RUTLAND, MASS.
Muuton takia myydään halvalla 18 kannun maidonjäähdyttäjä, lypsinpumppu, farmitroki (1939 Ford coupe), apulannan levittäjä, pieni tumppatroki, Frigidaire, kirjoituskaappi, kaksi rautasänkyä. — Heiniluoma, Rutland, Mass. Puh. TU 6-4750.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessanne

Suomalainen KIINTEIMISTÖLIIKE JÄRVI REAL ESTATE
2 Harding Street.
Puh. FI 2-0183.

Halutaan tottunut TALOUDENHOITAJA
3 hengen perheeseen. Kaikki nykyajan mukavuudet, oma huone ja kylpyh. Tiedustelkaa:
Mrs. David Lubin,
LEominster, 7-5402 tai LE 4-6503.

Frank W. Bjorklund
Suomalainen
LAKIMIES
163 Main Street Norway, Maine
Puhelin 202 ja 417

Ministeri Palovesi saapuu Fitchburgiin

Kulkulaitosten ja Yleisten Töiden ministeri Eino Palovesi, ynnä Suomen Valtiovarainministeriön kansliapäällikkö, hallitusneuvos Toivo Takki, ja Suomen Matkailijayhdistyksen toimitusjohtaja, maisteri Jorma Tolonen tulevat lyhyellä Amerikan matkallaan saapumaan yhdessä Mr. ja Mrs. Herman Ramon kanssa Fitchburgiin perjantaina, marrask. 16 pnä. Mainitun ryhmän aikomus on Fitchburgissa käydä tutustumassa Raivaajaan, Osuuskauppaan ym. suomalaisiin yrityksiin.

Koska ministeri Palovesi, joka muuten on kotoisin Karstulasta, yhdessä muitten ryhmän jäsenten kanssa, erityisesti haluaa tavata suomalaisia, niin ovat Mr. ja Mrs. Ramo järjestäneet heille päivälliset Old Millissä, Westminsterissä, perjantaina marrask. 16 klo 7.30 ip. Kaikki lähiympäristön suomalaiset ovat sydämellisesti tervetulleita näille päivällisille. Päivälliseen kuuluu yhden coctailin lisäksi täydellinen kalkkunaillallinen, jälkiruokineen, kahveineen ja Old Millin määrämmä kokonaishinta palvelurahoineen on $3.50 henkilöä kohti.

Jotta ajoissa voitaisiin varata tarpeeksi tilaa Old Millissä, pyydetään halukkaita osanottajia mahdollisimman pian ilmoittamaan asiasta varakonsuli Heikki Puraselle, Raivaajaan. Puhelin: Fitchburg 3-3822. Tervetuloa! — R.

SIMONDSIN HUVIKLUBIN 50-VUOTISJUHLA

FHS juhlasalissa vietettiin sunnuntai-iltana Simonds Sad and Steel Co. yhteyteen perustetun huviklubin 50. vuosijuhlaa. Kohokohta illassa oli Marines mieskvartetin esiintyminen. The Marines-kvartetti on esiintynyt televisiossa ja antanut konsertteja. Myös esiintyivät ruotsalaiset akrobaattitemppuilijat, orkesteri soitteli ja puheita pidettiin. Kunnavieraina oli neljä klubin perustavaa jäsentä.

WESTMINSTERIN F. CO-OP A.
KOKOUS
on "Kämpässä" marrask. 1 päivänä 7:30 ill.
TULKAA KOKOUKSEEN!

Mäkelän mustia KANANPOIKIA
"SEXLINKS"
Puhtaita valkovatsurista.
HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS
Bayberry Hill, West Townsend, Mass.
Puhelin 255-W.

Nordgren Memorial Chapel
Arthur R. Nordgren Carl G. Nordgren
HARRAS HAUTAUSPALVELUS
49 Belmont St. Worcester, Mass.
Telephone PL 6-3561

Minkä vuoksi kannattaa tehdä liikettä
Luottoyhdistyksessä

Se on osuustoiminnallinen ja kuuluu jäsenilleen, joita se palvelee tehokkaasti ja voittoa tavoittelematta.

Se on demokraattinen ja siinä on palvelu mutkatonta ja ystävällistä.

Se maksaa korkeata korkoa talletuksista ja perii pientä korkoa antamistaan lainoista.

Se on vähävaraisen apu ja tela keinottelun tiellä.

Talleta rahasi tähän vakavaraiseen rahalaitokseen!

Lainaa rahaa jäsenilleen kuuluvasta yhdistyksestä!

AUKI PERJANTAISIN KLO 8—6.
MUINA ARKIPÄIVINÄ KLO 8—4:30.

Workers' Credit Union
(Työläisten Luottoyhdistys)
Perustettu 1914
48 Wallace Ave. Puh. FI 2-9602 Fitchburg, Mass.

Sunnuntaina Saiman ohjelmailta

Pari kertaa on mainittu sunnuntaisesta ohjelmailtamasta Saiman talossa ja myöskin sen tarkoituksesta. On myöskin jo mainittu ohjelmasta ja esittäjistä. Nyt on vain kysymys, kuinka suuri myötämielinen siirtolaisjoukko saapuu tilaisuuteen, että vähävaraisille vanhuksille voitaisiin tilata Raivaaja, jota ovat tottuneet lukemaan vuosikymmeniä ja joka pitää heillä vireillä muistot ja toiminnat menneiltä ajoilta ja myöskin antaa tietoja siitä tuttavapiiristä, jotka vielä ovat mainitun lehden tilaajina ja jonkinlaisessa toiminnassa ei ainoastaan tällä paikkakunnalla, vaan muuallakin. Tämä varojen hankinta ei koske yksin tämän palkkaisia, vaan siitä annetaan avustusta muillakin paikkakunnilla asuville, joille sitä esitetään asiamiesten kautta, sillä asiamiehet parhaiten tietävät, kuka todella on siinä asemassa, että tarvitsee tilata Raivaaja sitä varten kerätyn rahaston kautta. Pidetään siis mielessä tämä tilaisuus ja tullaan sinne siinä mielessä, että kolehtiin myöskin pannaan tekevää.

Aikaisemmin on sanottu iltaman alkavan kello 7.30 illalla ja että sisäänpääsy on vapaa. Tervetuloa.

Kahviaispuheen aiheena oli eilen osuustoiminta

Saiman naisten kahviaisissa Saiman talossa eilen saatiin kuulla tietoja viime viikolla Chicagossa pidetystä Yhdysvaltain Osuustoimintaliiton kongressista, jossa osuuskauppaamme United Co-operative Societyä edustivat liikkeenhoitaja Wäinö Aalto, presidentti Weikko Lehto ja johtokunnan jäsen Tuure Tenander.

Kun Oskari Tokoi ei voinut saapua tilaisuuteen puhumaan huonovointisuutensa tähden, oli puhujaksi pyydetty Henry Purasta, joka puolestaan oli tiedustellut sunnuntaita vasten yöllä puheena olevasta kongressista palanneelta liikkeenhoitaja Aallolta eikö hän haluaisi ottaa Mr. Tokoin paikan. Koska aika oli niin täpärällä, ettei ollut enää tilaisuutta mitään varsinaista puhetta järjestellä, niin ehdotti Puranen haastattelua, johon Aalto suostui.

Tapahtuneessa haastattelussa liikkeenhoitaja Aalto kertoi, että maamme osuustoimintaliitto pitää kongressejaan jokaisena toisena vuotena. Nyt pidetty oli 20:s ja siinä oli edustajia lähes 200, useita edustajia vieraistakin maista, mm. Kansainvälisen Osuustoimintaliiton presidentti Marcel Brot, Ranskasta. Canadasta, Norjasta, Ruotsista ja Israelista oli edustajat, kun taas monista muista maista, mm. Suomesta, oli kirjeellisiä tervehdyksiä. Suomen Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KKn) tervehdyksessä, jonka oli lähettänyt Jorma Jalava, oli huomioitu, että osuustoiminta täällä Amerikassa, varsinkin maatalousväen keskuudessa, on verraten lyhyessä ajassa voimakkaasti edistynyt ja tullut tärkeäksi tekijäksi niiden ihmisten elintason korottamisessa, jotka ottavat osaa osuustoimintaan.

Presidentti Dwight Eisenhower ja presidenttiehdokas Adlai E. Stevenson myös olivat lähettäneet tervehdyksen. Liikkeenhoitaja luki kummankin tervehdyksen. Niistä huomattiin, että presidentin tervehdys oli vain muodollinen kohteliaisuus, kun taas Stevensonin tervehdyksessä tunnustettiin, että osuuskunnat innokkaasti vartioivat todellista taloudellista vapautta ja yksilöllistä yritteliäisyyttä todellisessa demokraattisessa yhteiskunnassa. Mr. Aalto muutoin huomautti, että kun presidentti Eisenhowerin tervehdys luettiin, ainoastaan muutamat edustajat osoittivat suosiotaan, kun taas aplodit olivat voimakkaat Mr. Stevensonin tervehdykselle. Mr. Aalto arveli, että edustajista noin 90 prosenttia oli demokraatteja.

Suomalaisia edustajia oli ollut ainakin kymmenkunta, yhdessä lounaspöydässä kerran yhdeksän. Severi Alenne oli ollut mm. mukana. Alanne muutoin kuului aivan piakkoin palaavan Suomeen. Täältä idästä suomalaisia oli ollut alussa mainittujen lisäksi Sävele Syrjälä, Bostonista.

Tapahtuneessa haastattelussa Aalto kiinnitti erikoista huomiota niihin tavoitteisiin, joista oli hyväksytty päätös seuraavaa kahta vuotta varten. Niitä oli ollut kaiken kaikkiaan yksitoista, huipentuen kaikki siihen, että yhdessätyöskentelyä yhteiseksi hyväksi sekä yleistä veljeyden tunnetta tulee edistää ja voimistaa kaikin mahdollisin tavoin, ei ainoastaan täällä omassa maassamme, vaan myös kansainvälisesti.

Muuta ohjelmaa tilaisuudessa oli runsaasti. Nuori pianisti Jimmy Lucher soitti useita sooloja, Mrs. Onerva Lovejoy lauloi ja soitti pianosoolojа, Mrs. Lyyli Linna lausui runon ja Mrs. Mirjam Lehto luki pitkän aikaa sitten kirjoitetun kuvauksen minkälaisiksi avioliittomarkkinat muodostuvat joskus tulevaisuudessa.

Ohjelman esittelijänä toimi Mrs. Lily Laakso, kun taas tarjoilun kustansivat John ja Emma Heikkinen ja August ja Alina Höglund.

Tarjoilun kustantajia ja ohjelman esittäjiä kiitämme Saiman naisten puolesta.

Ensi maanantai-illan kahvintarjoilun kustantaa townsendilainen Mrs. Selma Aho viisi vuotta sitten kuolleen miehensä muiston kunnioittamiseksi. Marraskuun aikana nämä tilaisuudet järjestävät Mrs. Bertha Korhonen ja Mrs. Aino Aho. — kk —.

SEMENTTI- ja CINDER BLOKEJA
Pyytäkää vapaata kustannusarviota suomeapuhuvalta liikkeenhoitajaltamme Wm. Hakkiselta.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

Kauppapäivät tällä viikolla

Fitchburgin "Appreciation Days", erikoiset arvostettavat kauppapäivät, joitten toimeenpanoon osallistuu 42 kauppaliikettä Kauppakamarin komitean johdolla, ovat tämän viikon torstaina, perjantaina ja lauantaina.

Näitä vietetään järjestyksessä vasta toisen kerran, mutta niitä on valmisteltu pitemmän aikaa, useita kuukausia. Toiveet ovat hyvät. Viimevuotinen saavutus toivotaan ylitettävän. Tuhannet ostajat Fitchburgista ja ympäristöstä olivat suorittamassa viime vuonna ostoksiaan.

Päivien aikana jaetaan yleisölle $500 hopeadollareita lahjoina. Tarvitsee vain kirjoittaa nimensä ja osoitteensa ja pudottaa lippu laatikkoon, josta hyvänniset perivät noita muinaisaikailaisiksi jääneitä komeita rahoja. Kauempana asuville annetaan vapaata bussikyytiä klo 9.30 ja 10.30 aamupäivällä ja klo 1.30 ja 2.30 iltapäivällä kolmena päivänä.

Liikkeet avataan klo 9 aamulla. Asukkaat 30 kylästä ja kaupungista ympäristössä tekevät kauppaa Fitchburgin liikkeissä.

Autoilijoiden käytettävänä ovat kaupungin pysäköintipaikat ja poliisipäällikkö Carlisle F. Taylor laittaa miehensä avustamaan kaikessa, missä järjestysvallan apua vain tarvitaan.

LEOMINSTERIN VESIPULA KIRISTYY

Leominsterin kaupungin rahastokomitea suosittelee yksimielisesti kiistetyn $70,000 lainan ottoa akuuttiseksi käyneen vesipulan sivuuttamiseksi. Vesi on niin alhaalla varastoissa, että ellei raskaita sateita tule, tulee huutava pula tästä elämännesteestä, nesteistä tärkeimmästä.

Leominster käyttää nykyisin 5,750,000 gallonaa vettä vuorokaudessa. Ensi vuonna käyttö nousee 6,200,000 gallonaan päivässä.

Valtuusto, jonka jäsenissä on ollut lainan vastustajia ja josta syystä tämän tärkeän asian eteenpäinvienti on hidastunut, on kutsuttu kokoukseen marraskuun 13. päiväksi järjestämään lainan.

SUOMALAISIA AVIOLIITTO. LUVAN OTTANEITA

Kaupunginkirjuri Daniel McLean on antanut avioliittoluvan seuraaville suomalaisille:

Matti Autio Elmkadulta ja Maimi V. (Nelson) Kivi New Ipswichistä. Wäinö Sakkinen Marshallkadulta ja Sadie B. Teto Ashbystä, sairaanhoitajatar. Richard W. Pajari Mt. Vernonkadulta ja Naoma D. Rines Wanoosnoc roadilta.

Itä-Saksasta tullut US sotilaaksi

Kurt Schueler, 18-vuotias nuorukainen, joka on ollut tässä maassa hiukan toista vuotta, odottaa hetkeä jolloin hän saa kohottaa kätensä ja tehdä valan Yhdysvaltain sotilaaksi tullakseen.

Hän on syntynyt Itä-Saksaan kuuluvassa Wengledorfin kaupungissa, ja on hänellä muistissaan se hävitys ja ihmissurma, jota II M-sota toi hänenkin nähdäkseen. Sitäpaitsi hänellä oli ainutlaatuinen kokemus matkustaa arkussa 175 mailin matka Länsi-Saksan puolelle, josta hän sitten siirtyi Amerikkaan.

Hän on jo varhemmin halunnut yhtyä armeijaan, jossa hänen isäpuolensa palvelee kersanttina. "Minä pidän Amerikasta ja Amerikan kansasta. Totta puhuen Amerikka näyttää aivan liian hyvältä verrattuna niihin oloihin, joissa minä olen elänyt aikaisemmin", hän kertoo. Hänet viedään Springfieldiin, jossa hän tekee sotilasvalan.

Kadunkorjaustyöt valtion varoilla

Pormestari Hedley Bray on laatinut valtion virkailijoille luettelon tähdellisimmistä ja kiireellisimmistä katujen korjauksista suoritettavaksi tähän tarkoitukseen valtiolta saadulla $115,628 summalla. Raha tulee siitä $15 biljoonan maantierahastosta, jonka valtio on nostanut bondeilla.

Mr. Bray pitää tärkeimpänä Reingold Ave. ja sen likaviemärin kuntoon laittoa. Toiseksi tärkein hänen mielestään on Depot katu, jossa niinikään viemäri on epäkunnossa. Kumpikin näistä tarvitsee $20,000 varat kunnostamiseen.

Kolmanneksi tärkein on Falulah Road, johtava kunnalliselle lentokentälle. Seuraavina ovat Wanoosnoc, Cleghorn ja Summer kadut, viimeksimainitusta kylläkin vain osa. Näiden jälkeen korjataan muita katuja.

Seurakuntauutisia

Messiah Luterilainen Seurakunta

Kuoro harjoittelee tällä viikolla tiistai-iltana klo 7.30. Keskiviikko-iltana klo 7 on lasten "halloween party" alasalissa. Tervetuloa lapset ja aikuiset ja naamaritkin mukana. Torstai-iltana on Messiah Guildin laittama leivosmyynti klo 6.30. Klo 7.30 on yiikkoilta hartaushetki suom. ja sen jälkeen kahvitarjoilu joka on naistenliiton laittama. Seurakunnan vuosijuhla on ensi sunnuntaina, jossa saarnaa pastori William Jensen, Keenestä. Kuoro laulaa myös tilaisuudessa. — E.

Detroit, Mich
Suomen voimistelijaneitoset
saamme kuitenkin tänne. He esiintyvät 9 p. marraskuuta, klo 8 illalla Kalevakodilla. Enempää emme osaa tällä kertaa sanoa, odotamme heiltä tarkempia tietoja. Katsokaa tästä lehdestä myöhemmin. Kaikki suomalaiset silloin liikkeelle.

Kalevaisten Ohion aluekokokoukset
Fairportissa, Ohiossa, onnistuivat suurenmoisesti. Lauantai-illan ohjelma Fairportin korkeakoululla oli mieluinen. Kun Fairportin korkeakoulun musiikin ja soittokunnan johtaja Mr Luoman oppilaat noin 50 koululaista astuivat näyttämölle ja kajautti sieltä "Star Spangled Banner" ja "Maamme" niin kylmät väreet se nostatti. Enin osa heidän musiikistaan oli suomalaisia kansanlauluja ja viimeisenä "Porilaisten marssi." Suurenmoista työtä on Mr. Luoma tehnyt oppilaitensa kanssa, josta hän ansaitsee suuret kiitokset. Ohjelman esittelijänä toimi J. Myllykoski ja puhujaksi oli pyydetty Henry Moilasta Virginiasta, Minn., joka puhe oli sellaista että vain harvoin kuulemme. Hän on puhuja useammalla alalla. Myöskin runo, jonka lausui Mr. Paavo Honka, lausuttiin hyvin. Aivan erikoista huomiota saivat tanssijat (tanhuajat). Ohjelman jälkeen kokoonnuttiin Kalevatalolle iltakahville. Sunnnutaiaamuna menivät kalevaiset Suomi Siion seurakunnan kirkkoon, jossa pastori Philip A. R. Anttila saarnasi. Kirkon menojen loputtua kalevaiset kokoontuivat kokoukseensa Kalevatalolle. Kokouksessa selvisi taas monia hyviä asioita. Vilkkaasti otettiin osaa keskusteluun. Kokouksen jälkeen K. N. olivat valmistaneet maukkaan päivällisen, jonka jälkeen me pitkämatkaiset taas lähdimme kotia kohden. Illalla esitettiin Fairportin korkeakoulun näyttämöltä näytelmä "Olenko minä tullut Haaremiin", jota emme nähneet mutta kuuliimme että näytelmä oli esitetty mainiosti. Tervetuloa vaan Detroitiin sitä esittäämän. Kiitoksemme lausumme taas kalevaisille Fairportissa hyvästä kohtelusta ja vieraanvaraisuudesta. — F. O.

— Naura niin koko maailma nauraa kanssasi! Kuorsaa, niin saat nukkua yksin!

Pakolaiset apuna kapinallisille

BONN — Suurehko joukko L-Saksassa asuvia Unkarin pakolaisia on lähtenyt kotimaahansa "auttaakseen sen vapauttamista" kommunistien ikeestä. Tästä saatiin tieto viime lauantaina. Lähtijät ovat asuneet Baijerissa ja olivat he koettaneet saada aseita Saksasta olevilta amerikkalaisilta. "Aseita taikka ei, passia taikka ei, mutta me menemme kotimaahan", oli eräs matkaanlähtijöistä sanonut.

Viljaa Amerikasta Suomen markoilla

Helsingissä allekirjoitettiin lokak. 24 pnä Suomen ja Yhdysvaltain hallitusten välillä sopimus, jonka mukaan Suomi saa ostaa Yhdysvalloilta suomenmarkoissa tapahtuvaa maksua vastaan maissia n. 20,000 tn. ja vehnää n. 5000 tonnia.

Kun otetaan huomioon aikaisempi 26 pnä viime maaliskuuta tehty sopimus ja siihen huhtikuussa tehty ensimmäinen lisäsopimus, voidaan Yhdysvaltain ylijäämävarastoista ostaa kuluvana vuonna markkamaksuin maataloustuotteita yhteensä n. 16,5 milj. dollarin arvosta. Siitä on nykyhintojen mukaan vehnää n. 94,000 tn, maissia 40,000 tn, puuvillaa 4,000 tn, tupakkaa 2,800 tn ja kuivattuja hedelmiä n. 4,000 tn.

Nyt tehdyn lisäsopimuksen allekirjoitti Suomen puolesta valtiosihteeri Leo Tuominen ja Yhdysvaltain puolesta va. asiainhoitaja H. Francis Gunningham.

DON'S CHAT AND CHEW
PAIKKA, JOSSA ON AVOTAKKA
Route # 2 & 140 Westminster, Mass.
— 24 TUNNIN PALVELU —
Aamiaisia - lounaita - päivällisiä - välipaloja.

BAKER'S DAIRY, Inc.
Puh. TRemont 4-5472, Westminster, Mass.
ERIKOISEN RIKASTA MAITOA JA KERMAA
Homogenized Vitamin D Maitoa.
Palveluksemme käsittää:
Fitchburgin - Westminsterin - Gardnerin - Lunenburgin - Templetonin - Ashburnhamin - Leominsterin

K. LÄHDE
KELLO- ja JUVELIKAUPPA
50 Belmont Street, Worcester, Mass.
Tel. 5-0433 Auki 9—5.30

CAPE ANN DINER, INC.
Westminster, Mass.
TÄYDELLISIÄ ATERIOITA
Uuden johdon alaisena
Eugene Lanoue, omistaja.

Lindquist FUNERAL HOME
Stanley W. Otter
Walter L. Lundin
36 BUTLER ST.
Phone 5-3784.
WORCESTER, MASS.

DEPOT PACKAGE STORE
Route 2, State Road, Westminster, Mass.
Väkijuomia — Oluvia — Viinejä

Robert C. Bickford
Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA KIINTEISTÖÄ
Tel. TAlbot 7-5909

WESTMINSTER GARAGE
State Road, Westminster, Mass.
Lämmitysöljypalvelu Westminsterissä. Myöskin pullokaasun myynti ja palvelu
Rudolph R. Brandt, omistaja.
Puhelin TR 4-5712

THE VILLAGE DRUG STORE
Phone TAlbot 7-5929
Ashburnham, Massachusetts
Täydellisesti varustettu lääkemääräysosasto sairashuoltoon.
Luotettava ja täsmällinen palvelu.

CHEVROLET — OLDSMOBILE
MYYNTI ja PALVELUS
Uusia ja käytettyjä AUTOJA ja TROKEJA.
Osia. — Täydellinen palvelu.
MORLOCK MOTOR SALES
Winchendon, Mass. Tel. 250.

HYVÄT LUKIJAT!
Ostamalla niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat lehdessämme, tuette myös lehteämme ja autatte sen toimittamista juuri Teitä tyydyttävällä tavalla!

L. E. TUCKERIN LUENTOSARJA jatkuu

FITCHBURG, MASS., KAUPUNGIN TALOLLA
tiistai-, torstai- ja sunnuntai-iltoina, klo 7 ill.

Tiistaina, lokak. 30 p. klo 7:30 ill.
"RAAMATUN ENNUSTUSTEN NELJÄ SUURTA VERTAUSKUVAA"
Lue Dan. 7 l., ja tulee kuulemaan ja katsomaan Raamatun piirroksia maailman valloista.

Torstaina, marrask. 1 p. klo 7:30 ill.
KUKA ON ANTI-KRISTUS?
Tämän ihmis-jumalan mestari-petokset Tucker tuo ilmi; sekä milloin ja mistä hän ilmaantuu.

Sunnuntaina marrask. 4 p. klo 7 ill.
Atlantic Union mieskuoro antaa hengellisen konsertin klo 7:30 ill.
Istuimet vapaat.

Pastori Tuckerin esitelmän aihe on: VAPAUDEN, USKOLLISUUDEN ja RAKKAUDEN VERTAUSKUVIA TOTUUDESTA, joka on kummempi kuin romaani, ja josta tuhannet sanovat: "Ompa kumma etten ole tästä ennemmin kuullut!"

M. M. H.

Quincy, Mass.

T.Y. VELI 53-VUOTIAS

T.Y. Veli juhlii 53-VUOSIJUHLAANSA

OMASSA TALOSSAAN
74 Arthur St., Quincy, Mass.
JUHLATANSSIT
lauantaina marrask. 3 päivänä kello 8
soittaa TOIVO HILLIN orkesteri.
Sisäänpääsy 75c. — Ravintola.
Sunnuntaina marraskuun 4 päivänä ohjelmatilaisuus klo 2:30 iltapäivällä

ESITTELIJÄ ..... Reino Maki
ALKUSOITTO ..... Roy Helander
AVAUSPUHE ..... William Ranta
VIULUSOOLOJA ..... Aino Holmberg
RUNO ..... Hilma Cavan
MANDOLIININSOITTOA ..... Pauline Maki
JUHLAPUHE ..... Victor Annala
— Kahviloma —
LAULUA kitaran säestyksellä ..... Liisa Alkio
RUNO ..... David Laine
LAULUA ..... Kaarina Chapman
Säestää Roy Helander
HUUMORIA ..... Andrew Soikkeli
LAULUA ..... Axel Nielsen
Säestää Roy Helander

Tulkaa läheltä ja kaukaa
JUHLIMAAN KANSSAMME!
Juhlamerkit 50c.

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK
24 GUILD STREET NORWOOD, MASS.
Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistusmahdollisuuksia!
Perustettu 1889
Kolme hyväksi tunnettua säästötapaa sovellutettuna teidän tarpeisiinne.

Rexall Drug Store,
702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

770 Providence Highway,
Tel. NOrwood 7-2279 Norwood, Mass.
Klepe Auto Electric Service
BATTERIES — IGNITION
CARBURETION — RADIO

Lydon & Haase Company,
205—207 Fulton St., Norwood, Mass.
Putkityötä ja lämmityslaitoksia. Putkityötarpeita, Youngstown keittiöitä. G. E. sähkötavaraa.
ÖLJYPOLTTIMOIDEN MYYNTI JA PALVELU.
Puhelin: Norwood 7-0719.

MAY
Hautaustoimisto
Winslow F. May, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 7-1509